

fachowiec

Nr 01 | Lipiec | Sierpień | Wrzesień - 2010

www.fachowiec-UK.com

strona 22

BSO

Bezspoinowy system ocieplania

Skondensowana energia

strona 32

Rozbudowa angielskich domów

strona 4

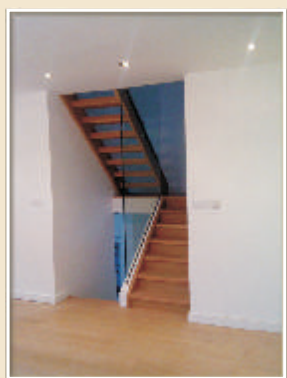
Komfort ciepłej wody z najwyższej półki - 8
Stal na budowie - 10
Wskazówka do tworzenia ciepła z pasją - 12
Co Google wie o Tobie? - 18

Punkty karne w UK - 20
Ciepło słońca, energia wiatru - 24
Zwrot podatku w Wielkiej Brytanii - 26
Azbest zabija! - 28

termet

polski producent gazowych pieców kondensacyjnych

Meble projektowane na życzenie

STOLARNIA

Cięcie i oklejanie płyt na wymiar

Kuchnie, Szafy, Zabudowy wnęk
Sypialnie, Łazienki
Drzwi, Okna, Schody, Podłogi

Błaty kuchenne z drewna, granitu i corianu

LAKIERNIA

Lakierowanie płyt MDF

(bogata gama kolorów)

Promocyjne ceny!!!

Najtańsze systemy drzwi przesuwnych w UK

Szeroka oferta akcesoriów meblowych
oraz płyt laminowanych

TANIEJ
niż na stronie www

UWAGA! Rabaty dla firm budowlanych i stałych klientów!

WORKSHOP: Unit 1, Atlas Business Centre, Oxgate Lane, NW2 7HJ London

Tel: 0044 208 450 8781 | Mob: 0044 770 208 7754 | Fax: 0044 208 248 3055 | E-mail: info@bfurnished.co.uk

www.bfurnished.co.uk

BUDUJ network

MASZ FIRME?

**SZUKASZ NOWYCH
KONTAKTÓW?**

**CHCESZ WYMIENIĆ SIĘ
DOŚWIADCZENIAMI?**

Buduj network to działająca od ośmiu miesięcy otwarta grupa biznesowa powołana przez redakcję portalu Buduj.co.uk. Raz w miesiącu w luźnej atmosferze spotykają się u nas managerowie, marketingowcy i właściciele firm. Zapraszamy również Ciebie!

Każdy trzeci czwartek miesiąca.

Pub The Plough, 253 Ealing Road, HA0 1ET

Najbliższe spotkanie: 22 kwietnia 2010

Więcej szczegółów na www.buduj.co.uk

**WSTĘP
WOLNY**

Rozbudowy angielskich domów

Adaptacje poddaszy, tylne rozbudówki, ogrody zimowe, adaptacje garaży, to w Wielkiej Brytanii najpopularniejsze i najtańsze sposoby dodania powierzchni użytkowej do istniejących budynków. To również najczęstsze prace podejmowane przez polskich fachowców. Wiele firm wyspecjalizowało się w tych zadaniach, lubi je wykonywać, wie mniej więcej ile mogą kosztować i trwać.

Niedoświadczeni klienci rozważający tego typu inwestycje, najczęściej nie znają nawet przybliżonych kosztów, zatem telefon do wykonawcy jest często tym pierwszym. Nie mają też pojęcia o przepisach i procedurach projektowych, które mogą mieć duży wpływ zarówno na budżet jak i ramy czasowe inwestycji. Wiedza na ten temat jest nierzadko wymagana od budowniczego. Aby uniknąć podawania błędnych informacji lub nieświadomie związać się niekorzystną umową, poniżej praktyczne informacje i porady dotyczące procesu projektowego.

W pierwszej kolejności klient musi posiadać pozwolenie na budowę, tzw. Planning Permission. Większość wyżej wymienionych inwestycji nie wymaga planning permission. Wymaga natomiast innej formy pozwolenia, tzw. **Lawful Development Certificate**, czyli dokumentu potwierdzającego że rozbudowa jest zgodna z przepisami planistycznymi. Wniosek o ten certyfikat należy złożyć w lokalnym urzędzie planowania, wraz z rysunkami ilustrującymi stan istniejący i proponowaną rozbudowę. Najlepiej aby inwestor do wykonania tej dokumentacji zatrudnił architekta, który dzięki swej wiedzy i doświadczeniu zminimalizuje prawdop-

dobieństwo odrzucenia wniosku, a co za tym idzie opóźnień w realizacji. Architekt zapewni że rysunki nie tylko będą poprawne, ale zadba aby planowane zmiany odpowiadały wymaganiom klientów, nowe pomieszczenia były wygodne, funkcjonalne, a całość pasowała do charakteru i wyglądu istniejącego budynku.

Okres oczekiwania na **Lawful Development Certificate** może trwać ok. 8 tygodni.

Rysunki planistyczne można wykorzystać do przygotowania szacunkowej wyceny robót budowlanych. Szacunkowej, ponieważ w przypadku odrzucenia propozycji przez urząd, może okazać się, że trzeba będzie zmienić któreś z założeń projektowych, co oczywiście wpłynie na ogólne koszty budowy.

Najlepiej, aby budowniczy poczekał z wyceną na projekt wykonawczy i specyfikacje, przygotowywane przez architekta, we współpracy z konstruktorem i zatwierdzony przez **Building Control** (tzw. **Full Plans**). Taki projekt zawiera dokładne informacje związane z konstrukcją, izolacją termiczną, wentylacją, bezpieczeństwem przeciwpożarowym, itp. Jest na tyle szczegółowy, że wykonawca może precyzyjnie określić koszty wszystkich materiałów, robocizny, wymaganego czasu, dodatkowych pomocy (dźwig, rusztowanie), itp.

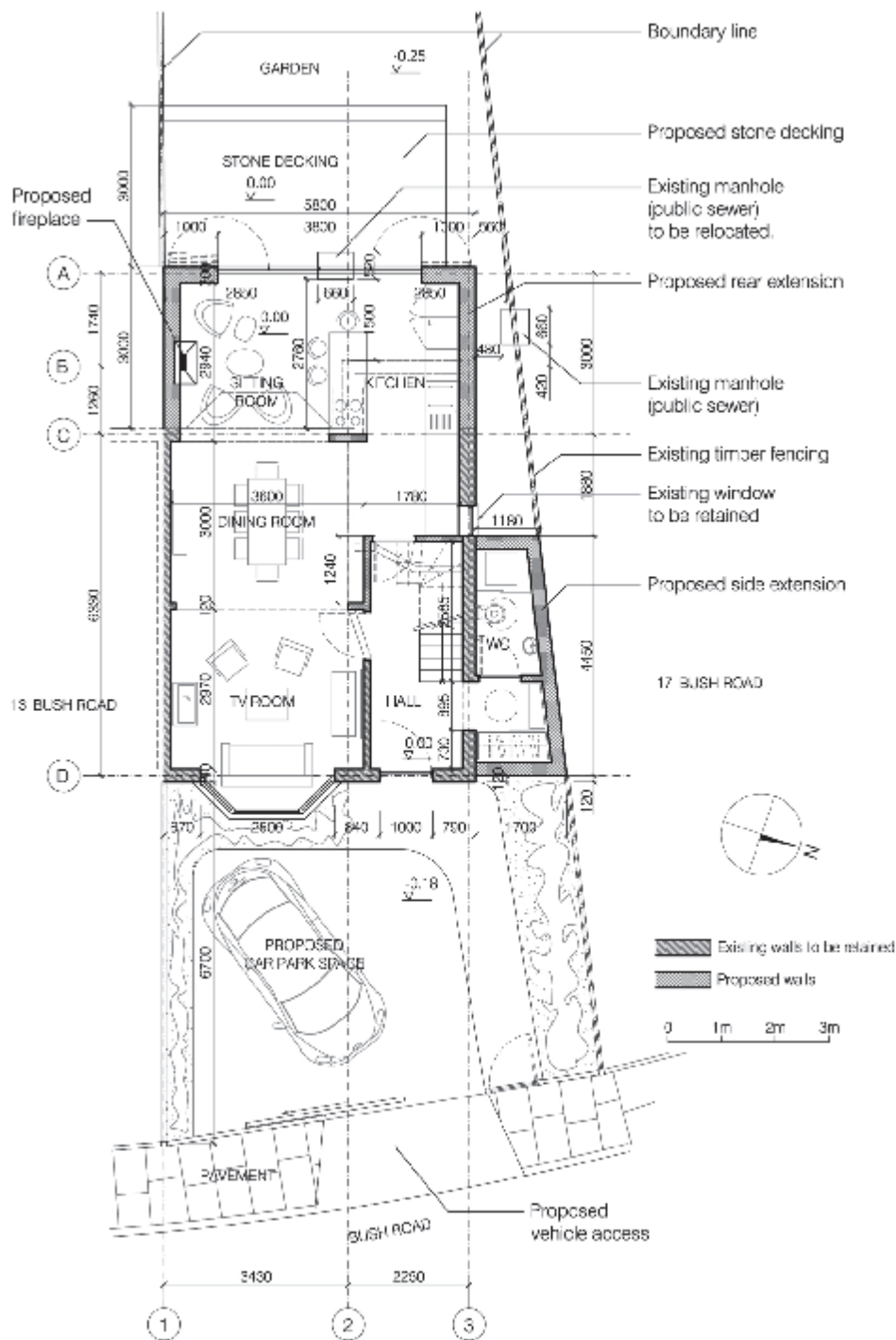
W praktyce wygląda to różnie. Presja czasowa i finansowa zmusza wykonawców do przygotowywania wycen na podstawie rysunków planistycznych, a w skrajnych przypadkach bez żadnej dokumentacji projektowej. Takie wyceny 'na oko' są ryzykowne z wielu względów. Można się 'niedoliczyć' i wtedy stracimy na zleceniu, albo

'nadliczyć' co obniży naszą konkurencyjność w stosunku do innych firm, które wyceniły dokładniej.

Innym ryzykiem jakie często podejmują wykonawcy, również pod presją czasu i budżetu, jest realizacja budowy na podstawie rysunków planistycznych a nie wykonawczych. Umożliwia to procedura Building Notice. Teoretycznie nie potrzeba wtedy przygotowywać szczegółowych rysunków, a jedynie zgłosić rozpoczęcie robót do Building Control. Inspektor będzie odwiedzał budowę w kluczowych jej momentach i zatwierdzał zgodność wykonania robót z przepisami budowlanymi – Building Regulations. Klient oszczędza wtedy na dokumentacji wykonawczej i czasie, ale odpowiedzialność za ewentualne błędy, niezgodność z przepisami i prace dodatkowe spada na wykonawcę. Warto zatem ustalić w umowie z inwestorem, kto poniesie koszty rozbiórki, wykonania prac powtórnie, poprawek, itp., w przypadku gdy prace nie zostaną zaakceptowane przez inspektora Building Control.

W przypadku adaptacji poddaszy i lub rozbudówek często dochodzi do zmiany konstrukcji istniejącego budynku, lub jego części (np. dachu), i powstaje potrzeba instalacji nowych elementów konstrukcyjnych (drewnianych, murowanych, stalowych czy żelbetowych). Wszystkie te elementy muszą zostać zaprojektowane i przeliczone przez konstruktora. Znane są przypadki, gdy wykonawcy decydują się na montaż danego elementu, bez konsultacji z konstruktorem. Instalują np. belkę stalową o danych parametrach, ponieważ na poprzedniej budowie też taką zamontowali, więc i tu powinna działać. Taka logika jednak nie występuje a konstrukcje każdego budynku należy traktować indywidualnie. Jeżeli belka będzie za duża, pewnie i spełni swoją rolę, ale będzie droga, więc żadna tu oszczędność. Jeśli będzie niewystarczająca, to może dojść do katastrofy budowlanej. Tak czy inaczej, w przypadku braku odpowiednich obliczeń, element konstrukcyjny nie zostanie odebrany przez Building Control, co automatycznie wstrzyma budowę, a to z kolei spowoduje opóźnienia, które jak wiadomo kosztują. Wykonawca powinien zdawać sobie sprawę z odpowiedzialności jaką bierze na siebie prowadząc budowę bez odpowiedniej dokumentacji, ze wszystkimi jej konsekwencjami, włączając zawalenie budynku, śmierć lub kalectwo jego użytkowników.

Lepiej zatem gdy inwestor zleci przygotowanie dokumentacji wykonawczej i zatwierdzenie jej w Building Control, zanim rozpoczną się prace budowlane. Nie ma wtedy ryzyka, że pojawią się błędy, poprawki i związane z nimi opóźnienia. Nie ma też obaw, że klienci będą wymyślać coraz to nowe prace i żądać aby były wykonywane w ramach ustalonej wcześniej wyceny.

Typowy rysunek planistyczny

Przedstawia jak wyglądać będzie proponowana rozbudowa (wymiary, gabaryty, odległości od granic, zewnętrzne okładziny, materiały, itp.)

4-8 tygodni	- od momentu wizyty i oględzin budynku przez architekta, do złożenia podania o pozwolenie na budowę.
8-10 tygodni	- okres oczekiwania na decyzję o pozwoleniu na budowę.
3-4 tygodnie	- przygotowanie projektu wykonawczego i złożenie aplikacji Full Plans Application
5-6 tygodni	- okres oczekiwania na zatwierdzenie projektu wykonawczego (Full Plans Approval)

Dokumentacja i specyfikacja są zaakceptowane również przez inwestora, więc za wszystkie dodatkowe prace będą musieli zapłacić osobno.

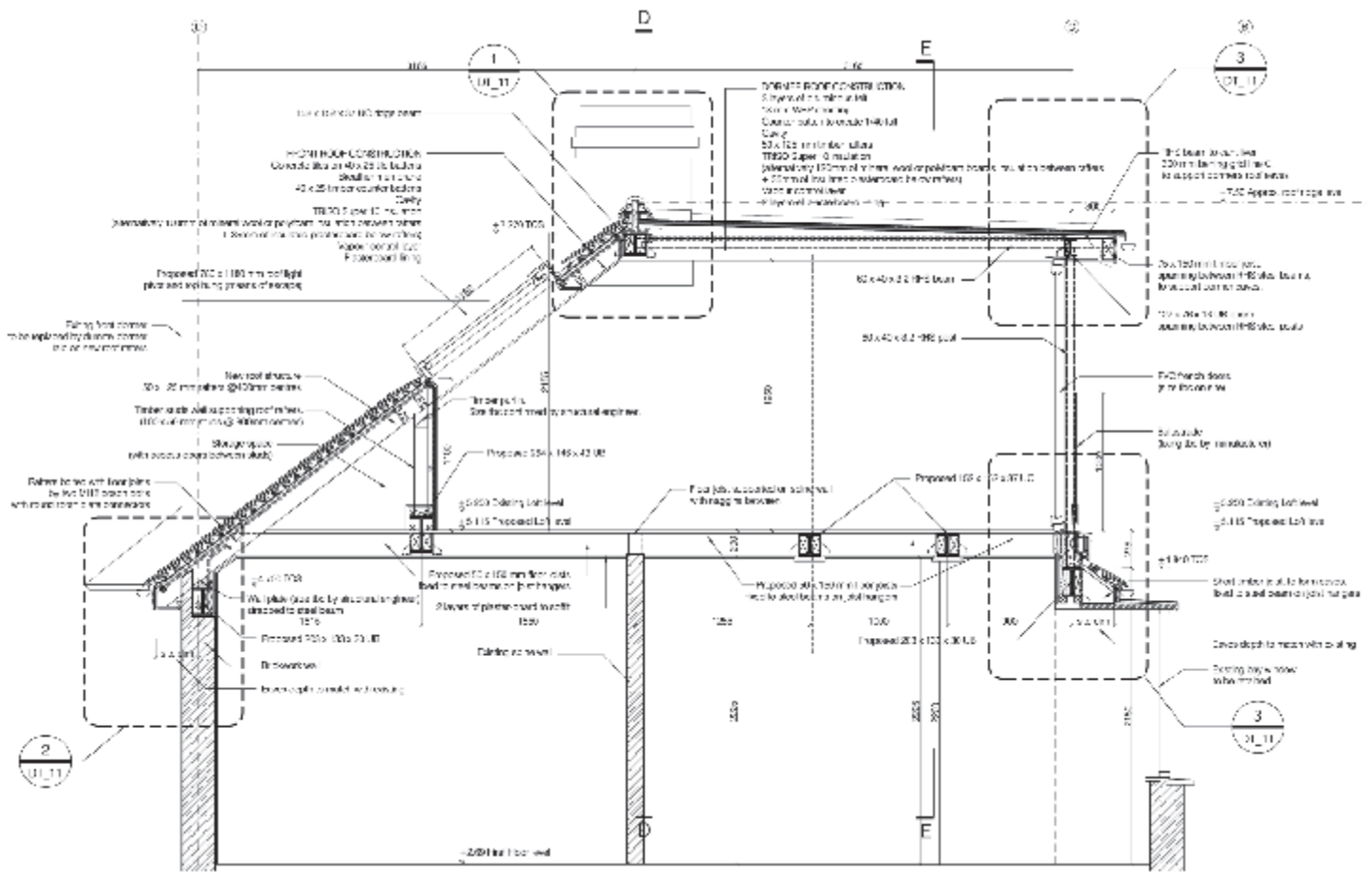
Prace związane z adaptacją poddasza, tylnej lub bocznej rozbudówki, najczęściej muszą zostać zaakceptowane przez sąsiadów, zgodnie z Party Wall Act. Inwestor powinien o tym wiedzieć, ale warto to potwierdzić. Brak uregulowania tej formalności może wstrzymać roboty na kilka tygodni albo i miesięcy.

Podsumowując, najkrótszy okres od momentu pierwszego spotkania inwestora i architekta, a rozpoczęciem prac, to ok. 3,5 miesiąca, przy założeniu że budowa jest realizowana procedurą Building Notice. Przy założeniu że projekt wykonawczy musi być zatwierdzony (procedura Full Plans jest wymagana przez niektóre councils), to do rozpoczęcia prac trzeba czekać minimum 4,5 miesiąca.

Podane w artykule informacje niekoniecznie będą prawdziwe w przypadku jeśli budynek jest zabytkiem, jest położony w strefie konserwatorskiej, lub innych strefach ochronnych.

Ramy czasowe związane z procesem projektowym przedstawiono obok w tabeli.

Roman Hałat
MSc Dip Architect, ARB, RIBA

Typowy rysunek wykonawczy

Przedstawia techniczne aspekty rozbudowy - z czego i tak będzie zbudowana (konstrukcja, ocieplenie, wentylacja, odprowadzenie wody, itp.)

Śmieci mix do 4yd lub 1t	110 GBP
Śmieci mix do 9yd lub 2t	180 GBP
Śmieci mix do 18yd lub 3t	260 GBP
Wywóz ziemi za 3t	130 GBP

Skip Hire, Rubbish Clearance, Wait & Load
WWW.LUKPOL.CO.UK

**szybko!
 tanio!
 skutecznie!**

Skorzystaj z naszych usług, ponieważ robimy

Nieustraszeni pogromcy śmieci

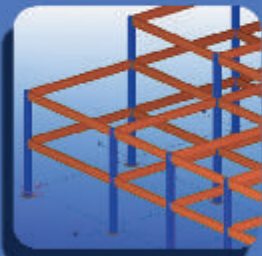
Zadzwoń już teraz:

077 37 63 99 20

STAL KONSTRUKCYJNA

Dobudówki, poddasza, remonty, nowo powstające budynki, hale przemysłowe

**DARMOWE
 WYCENY**

- Belki stalowe
- Ramy stalowe
- Montaż stali
- Spawanie w terenie
- Fachowe doradztwo
- Modelowanie 3D
- Zarządzanie projektami
- Profesjonalna obsługa

Jesteśmy polską firmą działającą na rynku brytyjskim. Oferujemy profesjonalne usługi w dziedzinie stali konstrukcyjnej. Specjalizujemy się w zarządzaniu projektami, komputerowym modelowaniu konstrukcji stalowych, wykonywaniu rysunków technicznych, dostarczaniu stali oraz instalowaniu jej. Z naszym doświadczeniem, profesjonalnym podejściem i jakością usług, możecie Państwo być pewni, że Wasza stal znajduje się w dobrych rękach.

STRUXTEEL
 Steelwork Management Ltd

Tel: 0208 569 8144
 Kom: 0794 313 0340
 e-mail: info@krajstal.co.uk
 www: www.krajstal.co.uk

Zapraszamy do współpracy!

Komfort ciepłej wody z najwyższej półki

Zupełnie niedawno w ofercie handlowej firmy termet pojawiła się kolejna nowość – gazowy podgrzewacz wody z zamkniętą komorą spalania – Aqua Comfort Turbo o mocy 19,2 lub 23 kW. Urządzenie spełnia najnowsze standardy i zostało zaprojektowane z myślą o najbardziej wymagających klientach.

Niezaprzeczną zaletą podgrzewacza Aqua Comfort Turbo jest zamknięta komora spalania, dzięki czemu urządzenie nie pobiera powietrza do spalania z pomieszczenia, w którym jest zainstalowane, lecz zasysa je bezpośrednio z zewnątrz przewodami powietrznymi. Jednym słowem, pomieszczenie z zainstalowanym podgrzewaczem turbo nie musi spełniać specjalnych norm i posiadać kratkę nawiewnych – to duży plus, ponieważ daje użytkownikowi swobodę aranżacji pomieszczeń.

Precyzyjnie ustawiona temperatura.

Pełna kontrola temperatury wody na wyświetlaczu oraz elektroniczna, liniowa modulacja mocy urządzenia pozwalająca na utrzymywanie stałej temperatury wody nastawionej przez użytkownika - to kolejne zalety urządzenia. Opisany system chroni przed niekontrolowanymi wahaniami temperatury wody wychodzącej z kranu, bez względu na jej przepływającą ilość oraz eliminuje możliwość poparzenia się zbyt gorącą wodą przez najmłodszych użytkowników.

Prawie wodoszczelny

Nowością w urządzeniu jest także bardzo wysoki stopień ochrony przeciwporażeniowej – IP 45. Dzięki temu urządzenie można montować wszędzie, nawet tam gdzie jest dużo pary wodnej. Podobne urządzenia mają zaledwie stopień ochrony IP 44 – co daje możliwość montażu dopiero w II strefie.

Można wbudować w ciąg szafek

Konstruktorzy gazowego podgrzewacza wody Aqua Comfort Turbo zrealizowali także zamierzenie wielu klientów, aby istniała możliwość montażu urządzenia np. w ciągu szafek kuchennych. Przy spełnieniu podstawowych zasad – teraz jest to możliwe. Obsługa podgrzewacza jest „bajecznie” prosta, ponieważ polega jedynie na precyzyjnym ustawieniu temperatury wody wychodzącej na wyświetlaczu LED za pomocą jedynie dwóch przycisków przez użytkownika.

Super bezpieczny

Pełny system zabezpieczeń urządzenia składa się z jonizacyjnej kontroli płomienia – która w przypadku zaniku płomienia na palniku odcina

dopływ gazu; ogranicznika temperatury – chroniącego wymiennik i wodę przed niekontrolowanym przegrzaniem, czujnika NTC - chroniącego przed zanikiem ciągu kominowego i wypływem spalin do pomieszczenia, presostatu – kontrolującego różnicę ciśnień pomiędzy doprowadzonym powietrzem, a wydalonymi spalinami, gdzie w przypadku nieprawidłowości w różnicy ciśnień – presostat zamyka zawór gazowy. Dzięki kompletnemu systemowi bezpieczeństwa klient ma pełny komfort użytkowania. Do zalet technicznych podgrzewacza należy przejrzysty panel sterowania z wyświetlaczem LED, nowoczesna armatura gazowa oraz opatentowany miedziany wymiennik ciepła wykonany wg nowoczesnej technologii – zapewniający wysoką sprawność. Urządzenie jest dostosowane do każdego rodzaju gazu i objęte 2-letnim okresem gwarancji zgodnie z warunkami w Księżce Gwarancyjnej.

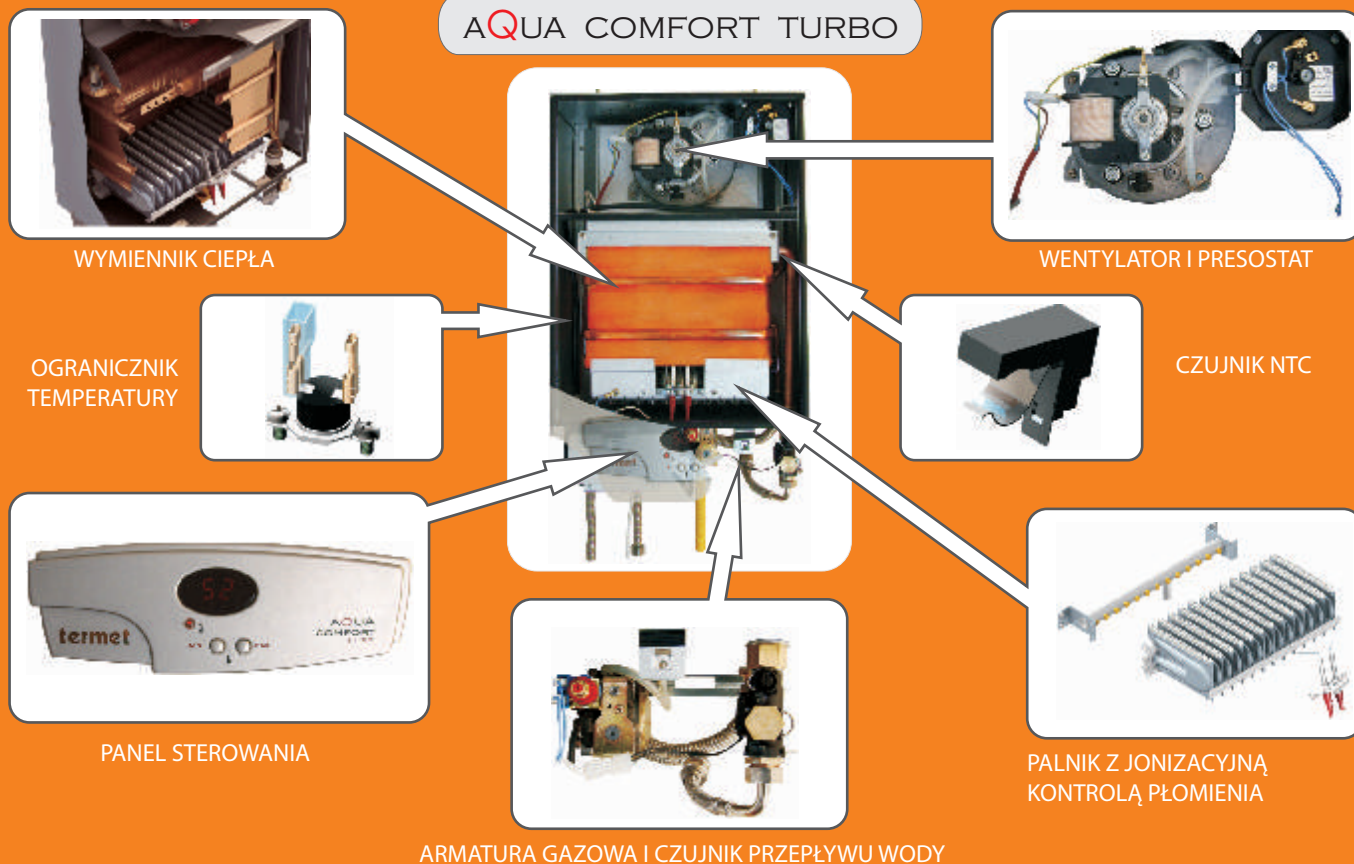
Źródło:

Czasopismo: Tworzymy Ciepło wyd. 6/2010

Gazowy podgrzewacz wody **AQUA COMFORT TURBO**

jest nowoczesnym urządzeniem przeznaczonym do zaopatrywania w wodę. Atrakcyjny design, zamknięta komora spalania, pełny system zabezpieczeń, wydajna i ekonomiczna praca, najnowocześniejsze rozwiązania techniczne - to niezaprzeczalne zalety urządzenia.

Budowa podgrzewacza

- Zamknięta komora spalania
- Elektroniczna liniowa modulacja mocy urządzenia
- Panel sterowania z wyświetlaczem LED
- Nowoczesny miedziany wymiennik ciepła
- Zapłon przy niskim ciśnieniu wody od 10kPa
- System wyświetlania błędów
- Poziom ochrony - IP 45
- Przystosowany do gazu LPG
- Wymiary kompaktowe

Stała temperatura wody

Pełny system zabezpieczeń

Parameter		AQUA COMFORT TURBO	
Nominal power	kW	23	19,2
Efficiency	%	94	93
Minimal power	kW	5,7	
Working pressure	bar	0,2 - 10	
Water flow rate	dm ³ /min	3 - 13	3 - 11
D.H.W. temp. range	°C	35-60	
Maximum power usage	W	65	
Protection level	IP	IP 45	
Weight	kg	16,5	
Height	mm	585	
Width	mm	360	
Depth	mm	220	
Connection (water/gas)	inch	G 1/2	
Flue connection	mm	Φ60/Φ100 or Φ80/Φ125 or 2x Φ60xΦ60, Φ80xΦ80	

Stal na budowie

Trudno sobie wyobrazić jakiegokolwiek większy remont na Wyspach bez użycia stali konstrukcyjnej. Dzięki swym właściwościom jest powszechnie stosowana jako element nośny. Warto więc poświęcić trochę czasu na zapoznanie się z tym materiałem konstrukcyjnym.

Stal charakteryzuje się wysoką wytrzymałością zarówno na ściskanie jak i rozciąganie, zachowując przy tym względnie małe ugięcia. Dzięki tym właściwościom idealnie nadaje się do podparcia dużego obciążenia na dużym odcinku. Obecnie panująca moda na powiększanie przestrzeni mieszkaniowej jest możliwa dzięki stali którą można wstawić w miejsce usuniętej ściany lub stanowi podporę pod nowe piętro.

Rozróżnia się kilka przekrojów stalowych, które są ściśle określone normami. Zaczęć od wyjaśnienia najczęściej używanych przekrojów, a mianowicie dwuteowników (UC – Universal Column oraz UB Universal Beam). Na załączonych rysunkach widać czym się te dwa przekroje od siebie różnią: UC ma wysokość porównywalną z szerokością, natomiast UB ma wysokość większą niż szerokość. Oba przekroje

opisane są wymiarami jak i masą jednostkową, np. 203 UC 46 oznacza, że wysokość i szerokość tej belki wynosi 203 mm, natomiast jej masa 46 kg na metr. Belka 203 x 133 UB 25 ma wysokość 203 mm, szerokość 133 mm i masę 25 kg na metr. Należy mieć na uwadze, że ze wzrostem masy jednostkowej nieznacznie wzrastają również wymiary belki pomimo identycznego rozmiaru nominalnego, czyli np. belka 203 UC 71 ma wysokość 216 mm i szerokość 206 mm, a nie 203 mm tak jak wskazuje opis.

Kolejnym często stosowanym profilem jest ceownik (PFC – Parallel Flange Channel). Oznaczenie tego przekroju jest podobne do oznaczenia belek UB, czyli podana jest wysokość, szerokość oraz masa jednostkowa, np: 150 x 90 x 24 PFC. Przekrój ten często jest skręcany parami, plecami do siebie z odstępnikami (jak na ilustracji).

Takie rozwiązanie stosowane jest gdy istnieje potrzeba podparcia ściany dwu-warstwowej, wykonanej z cegieł i bloków wraz ze 100 mm odstępem.

Na dużo mniejszą skalę stosowane są przekroje zamknięte. Rozróżnia się trzy takie profile, a mianowicie o przekroju kwadratowym (SHS – Square Hollow Section), prostokątnym (RHS – Rectangular Hollow Section) oraz okrągłym (CHS – Circular Hollow Section). Zarówno przekrój kwadratowy jak i prostokątny opisane są rozmiarami zewnętrznymi, grubością ścianki oraz rodzajem przekroju, np. 100 x 100 x 5 SHS oraz 150 x 100 x 8 RHS. Przekroje okrągłe opisane są średnicą zewnętrzną, grubością ścianki oraz skrótem CHS, np. 114.3 x 5 CHS. Przekroje zamknięte najczęściej stosowane są jako słupy podtrzymujące inne belki stalowe. Poza opisanymi wyżej przekrojami, można

spotkać się z kątownikami, które skręcone ze sobą plecami stanowią dobrą podporę pod deski podłogowe. Podobnie jak przekroje kwadratowe i prostokątne, przekrój kątownika opisany jest rozmiarami zewnętrznymi, grubością oraz skrótem RSA (Rolled Steel Angle), np. 100 x 50 x 8 RSA.

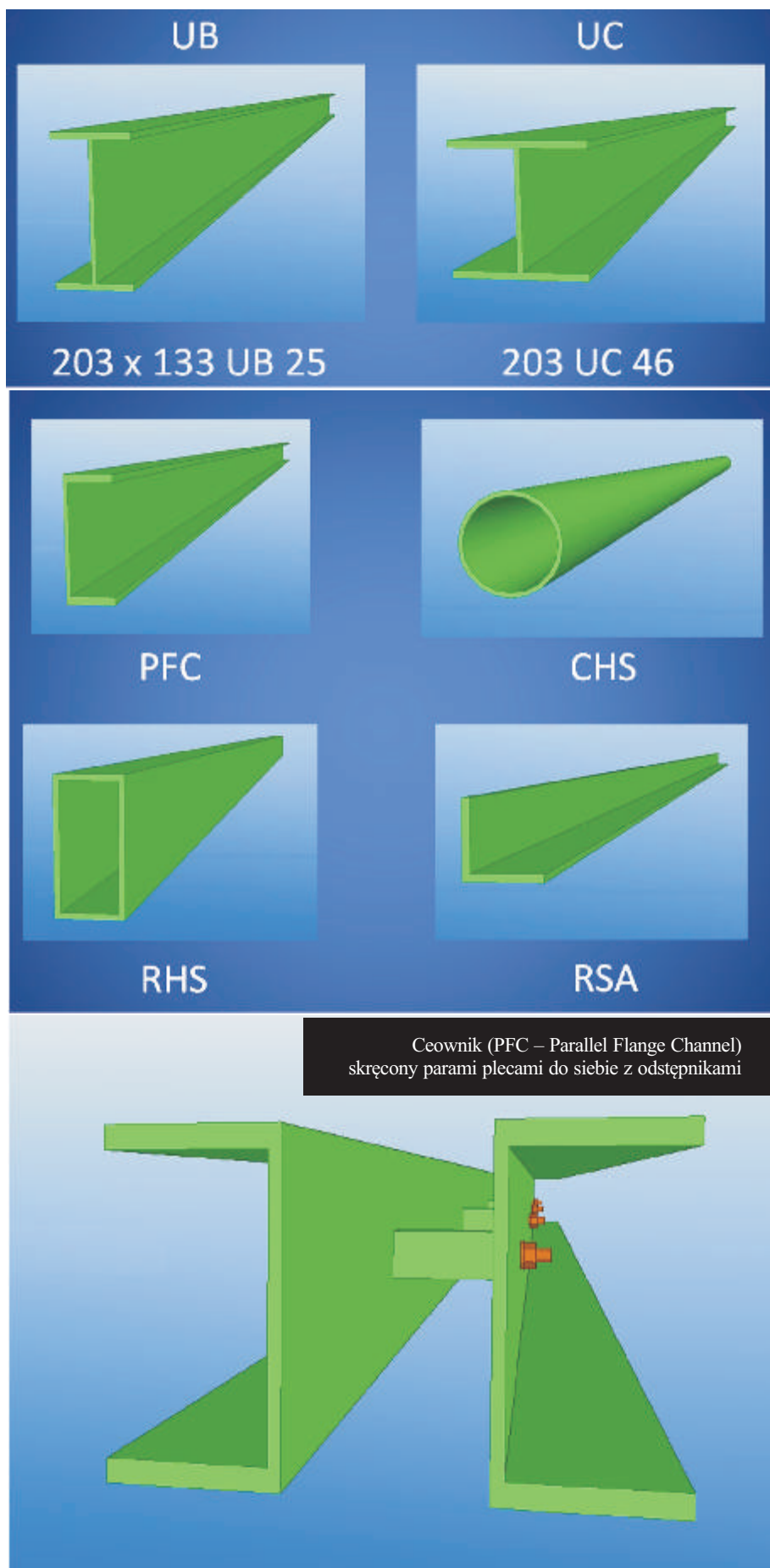
Pomimo wielu swoich zalet, stal posiada również wadę, a mianowicie podatność na korozję. Naturalnym wrogiem stali jest tlen zawarty w powietrzu, który w połączeniu z wilgocią powoduje korozję. Rdzewienie stali osłabia właściwości wytrzymałościowe, dlatego bardzo ważne jest jej odpowiednie zabezpieczenie. W tym celu stosuje się różne powłoki ochronne. Rodzaj zastosowanej powłoki zależy od środowiska w którym stal będzie się znajdowała. Jeżeli stal nie będzie narażona na oddziaływanie środowiska zewnętrznego, wówczas wystarczy powłoka farby podkładowej o właściwościach antykorozyjnych (farba miniowa). Farba ta dostępna jest zazwyczaj w kolorze szarym oraz ciemno czerwonym. W przypadku gdy stal będzie znajdowała się na zewnątrz, należy ją zabezpieczyć powłoką cynkową nakładaną galwanicznie. Ponadto stosowane są również farby bitumiczne, które zwiększają odporność na korozję w warunkach wilgotnych i są tańsze niż proces galwanizacji.

Stal konstrukcyjna użyta w konstrukcjach musi być odporna na działanie temperatury wywołane pożarem. Najczęściej wystarczającą ochronę daje podwójna warstwa płyty gipsowej obudowanej wokół elementów stalowych. W niektórych przypadkach wymagana jest powłoka farby przeciw-pożarowej, którą nakłada się bezpośrednio na farbę podkładową. Farba ta ma kolor biały i gęstą konsystencję.

Specyfikacja elementów stalowych znajduje się na rysunkach inżynierskich. Na rysunkach tych pokazane są osie belek stalowych (zazwyczaj grubą przerywaną czarną linią) wraz z oznaczeniem. Rysunki inżynierskie powinny również zawierać detale wszystkich połączeń. Koszt zamawianych belek ściśle zależy od całkowitej masy surowca jak i ilości pracy potrzebnej do prefabrykacji danej konstrukcji. Należy oczekiwać, że bardziej skomplikowana konstrukcja (dużo połączeń, belki łamane, wygięte w łuk, itd.) będzie droższa niż prosta konstrukcja, nie wymagająca dużego nakładu pracy.

W obecnych czasach istnieje kilka programów komputerowych do detalowania stali. Programy te umożliwiają dokładne wymodelowanie całej konstrukcji stalowej, ustalenie położenia każdego elementu, dobranie odpowiedniego połączenia, umieszczenie śrub, określenie wysokości słupów itd. Dzięki temu eliminuje się do minimum błędy przy prefabrykowaniu stali, przez co dostarczone elementy można od razu montować, bez konieczności poprawiania ich na miejscu.

Michał Krajewski

termet

wskazówka do tworzenia ciepła z pasją

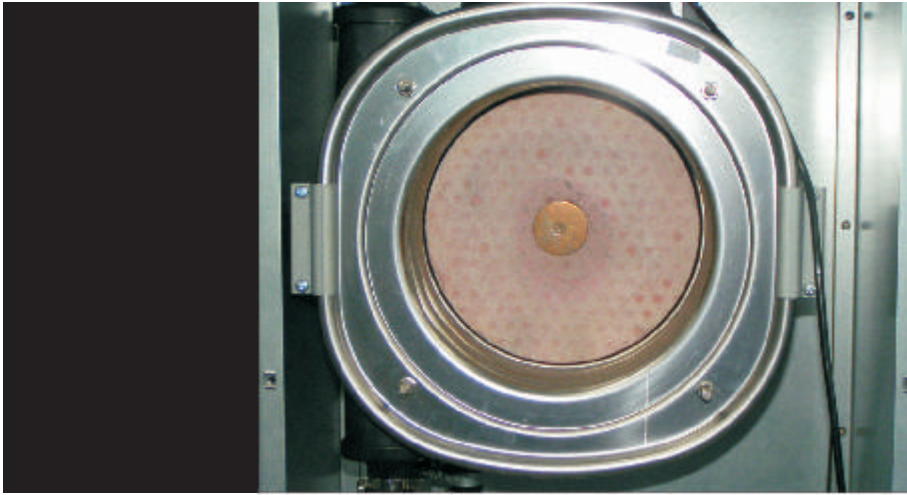
Od wskazówki zegara wszystko się zaczęło...

Jest rok 1945, zakończyła się II Wojna Światowa. W południowo-zachodniej części Polski, w małym, ale jakże bogatym w średnio-wieczne wydarzenia mieście, jakim są Świebodzice, rozpoczyna się odbudowa przemysłu, który przez ostatnie kilka lat zaadaptowany był na potrzeby wojenne.

Głównym zadaniem tutejszych nowo przybyłych mieszkańców jest wznowienie produkcji w 100-letniej fabryce zegarów. Cel zostaje zrealizowany. Już kilka miesięcy później rozpoczyna działalność Dolnośląska Fabryka Zegarów, która może poszczycić się ofertą kilkunastu rodzajów zegarów ściennych, stojących, kominkowych, wieżowych czy kolejowych. Produkcja „idzie prędnie” i nic nie wskazuje na to, że już za kilka lat, w roku 1951,

na polecenie władz, linia produkcyjna zegarów zostaje przeniesiona do Torunia. Wskutek tego wydarzenia Fabryka Zegarów w Świebodzicach zostaje przekształcona w Wytwornię Sprzętu Komunikacyjnego i Zmechanizowanego.

Zakład, rozwija swoją dotychczasową drugoplanową produkcję, jaką stanowią hamulce i przerzutki rowerowe, kondensatory, akcesoria telewizyjne czy sprzęt grzejno-oświetleniowy.

Jednak nie są to artykuły, którymi firma może się poszczycić. Przełomowym okazuje się rok 1956, w którym to fabryka rozpoczęła produkcję gazowych grzejników łazienkowych ciepłej wody, produktów jak się okazało niezwykle potrzebnych. Ilość produkowanych urządzeń z roku na rok niewyobrażalnie wzrasta, zmieniają się rozwiązania konstrukcyjne, typy urządzeń. W międzyczasie gaz ziemny, zostaje dopuszczony jako medium do ogrzewania mieszkań i domów, stąd też wskutek zapotrzebowania rynku produkcja firmy, to już nie tylko podgrzewacze do wody, ale również kotły centralnego ogrzewania ... a na każdym z nich już od wielu lat widnieje logo termet.

A co dzisiaj ?

Dzisiaj firma termet jest największym polskim producentem gazowych urządzeń grzewczych, w tym coraz powszechniej stosowanych w Europie kotłów kondensacyjnych oraz promotorem innych ekologicznych rozwiązań, jak np. systemów solarnych. Firma realizuje pełny cykl badawczo-rozwojowy. Posiada własne biuro projektowe urządzeń gazowych z laboratorium badawczym, opracowuje technologię wykonawstwa i dokumentację konstrukcyjną. Niektóre osiągnięcia są na tyle oryginalne, że zostały opatentowane i wdrożone do produkcji. Najnowszym z nich jest wymiennik ciepła i technologia jego wytwarzania do obecnie produkowanych podgrzewaczy wody. Na czym polega istota wynalazku? Otóż znane dotychczas wymienniki ciepła do urządzeń gazowych mają rurę wodną płaszczą osadzoną na jego zewnętrznej powierzchni. Natomiast opatentowany wymiennik ciepła termet, rury wodne ma osadzone wewnątrz płaszczą, w spiralnie ułożonym wyżłobieniu, dzięki czemu zwiększa się powierzchnia wymiany ciepła pomiędzy płomieniem a wodą. Najbardziej interesujące są w tym wynalazku korzyści dla środowiska, jak obniżenie średniej temperatury płomienia i tym samym zmniejszenie emisji tlenków azotu NOx, poprawa efektywności energetycznej – sprawności wymiennika, a także zastosowanie energooszczędnych technologii

w procesie wytwarzania wymienników, redukcja zanieczyszczeń w tym całkowita eliminacja uciążliwych procesów chemicznych, jak trawienie czy ołowiowanie po lutowaniu. Dla załogi termetu ekologia to nie tylko obowiązek, ale również pasja!

termet na Wyspach...

Ukierunkowanie firmy na produkcję gazowych urządzeń grzewczych pozwoliło na osiągnięcie wysokiego poziomu specjalizacji produkcji, zaś nowoczesny park maszynowy w sposób bezpośredni przyczynia się do utrzymania najwyższej jej jakości. Do dyspozycji klientów termet jest zawsze profesjonalny zespół doradców technicznych, pracowników marketingu, sprzedaży jak również serwisu i szkoleń.

Wszystkie produkty spełniają wymogi norm Unii Europejskiej, a także norm wewnętrznych krajów, do których są sprzedawane, bowiem rynek sprzedaży to już nie tylko Polska. To także wiele państw Europy Wschodniej i Południowej oraz w coraz to większym stopniu Europy Zachodniej, wśród nich niezwykle wymagający rynek niemiecki i brytyjski. Na tym ostatnim od wielu już lat produkty były oferowane przez małych, niezwiązanych umową handlową lokalnych odbiorców, dlatego też rok temu Zarząd firmy termet postanowił zaistnieć w Wielkiej Brytanii bezpośrednio, jako producent. Tym samym Londyn stał się siedzibą brytyjskiego oddziału termet i stąd urządzenia są dystrybuowane na pozostałe miasta kraju.

Szkolenia...

Nie bez znaczenia jest obecność w Wielkiej Brytanii wielu obywateli Polski a wśród nich zapewne kilkunastu tysięcy osób z branży instalacyjnej i budowlanej, wśród których zapewne duża część z tą branżą nigdy wcześniej nie miała nic wspólnego. Chcąc utrzymać się na rynku, koniecznym jest poznanie przez takie osoby nowych technologii i produktów oferowanych klientowi

ostatecznie i niepozostawanie w tyle ze swoją wiedzą za silną konkurencją. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, firma termet realizuje w Wielkiej Brytanii system szkoleń informacyjnych dla instalatorów i serwisantów urządzeń grzewczych. Wykładowcami są pracownicy działu serwisu fabrycznego firmy, a także doświadczeni serwisanci, od wielu lat prowadzący swoją działalność w Londynie, których codzienny kontakt z użytkownikami i instalatorami, przekłada się na zdobytą wiedzę, którą chętnie dzieli się z innymi. Szkolenia mają charakter teoretyczno-warsztatowy, ilustrowany przykładami z różnego rodzaju problemów instalacyjnych i napraw urządzeń. Szkoleniom towarzyszy swobodna dyskusja i wymiana doświadczeń. Kursanci mają możliwość nie tylko nauczenia się instalowania, budowy, obsługi i serwisowania produktów termetu, ale przede wszystkim zrozumienia teorii pracy poszczególnych podzespołów i całego urządzenia, z uwzględnieniem zagadnień wymiany ciepła, termodynamiki czy mechaniki płynów, co wielu osobom pomaga również w rozwiązywaniu problemów dotąd niezrozumiałych w urządzeniach innych firm. Uczestnicy szkoleń serwisowych mają również możliwość pogłębienia i utrwalenia swojej wiedzy na temat wykorzystania urządzeń kontrolno-pomiarowych, takich jak np. miernik elektryczny, czy analizator spalin. Przyszła kadra serwisowa i instalacyjna może również liczyć na telefoniczne wsparcie techniczne pracowników Działu Serwisu Fabrycznego przez większość dnia, aby problem był szybko rozwiązany.

Produkty

Sztandarowym produktem termet, sprzedawanym na rynku brytyjskim jest kocioł kondensacyjny combi oraz system WINDSOR PLUS 25, 30 i 50. Trzy wersje mocy tego urządzenia, pozwalają dopasować ten kocioł zarówno do małego mieszkania jak i dużego domu jednorodzinnego....

Gazowy kocioł kondensacyjny Windsor *plus*

Cel i zakres stosowania:

Gazowy kondensacyjny kocioł c.o. WINDSOR PLUS to najnowocześniejsze, niezawodne oraz w pełni zautomatyzowane urządzenie, przeznaczone do stosowania w instalacjach centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej. Wbudowana energooszczędna pompa zwiększa ekonomię pracy urządzenia. Wymiennik ciepła ze stali nierdzewnej oraz cylindryczny palnik o niskiej emisji NOx powodują optymalne zużycie gazu. Czytelny panel sterowania LCD pozwala na intuicyjną obsługę i kontrolę parametrów pracy.

Kocioł ten znajduje zastosowanie w różnego rodzaju pomieszczeniach od małych mieszkań do jedno i wielorodzinnych domów oraz pomieszczeń użyteczności publicznej.

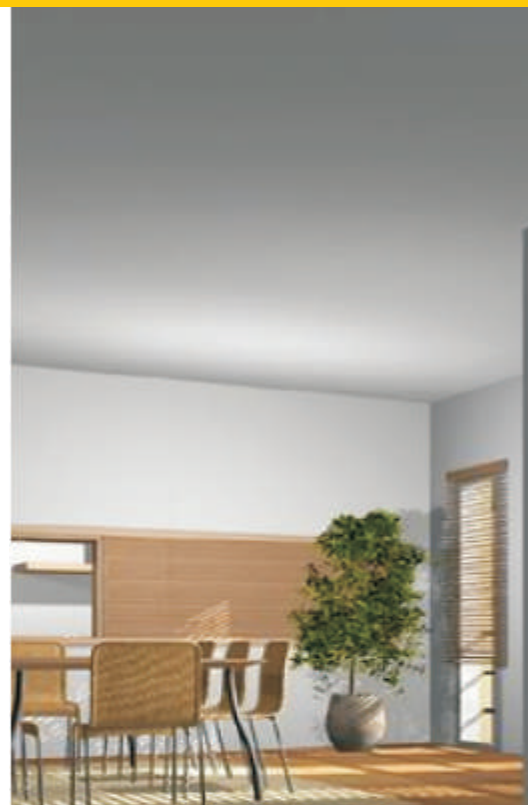
Dzięki zastosowaniu menadżera kaskad istnieje możliwość łączenia kotłów kondensacyjnych WINDSOR PLUS (od 2 do 4 kotłów) w systemy kaskadowe. Rozwiązanie takie pozwala na zaprojektowanie i wykonanie dowolnych kotłowni o zapotrzebowaniu mocy do 200 kW.

Idea powstania

Ideą powstania kotłów WINDSOR PLUS było stworzenie nowoczesnych kotłów kondensacyjnych w odpowiedzi na zapotrzebowania potencjalnych klientów, dla których priorytetem jest niezawodność oszczędność oraz innowacyjność rozwiązań.

Innowacyjność, technologia, informacje o wytwarzaniu

Gazowy kocioł kondensacyjny centralnego ogrzewania WINDSOR PLUS (wersja combi i system), przeznaczony jest do zasilania instalacji centralnego ogrzewania i do podgrzewania wody użytkowej. W połączeniu z odpowiednią instalacją odprowadzenia spalin kocioł może pracować niezależnie od powietrza w pomieszczeniu gdzie został zainstalowany. Nowoczesne systemy zabezpieczające zapewniają bezpieczne warunki eksploatacji.

Cechy techniczne

- Elektroniczna płynna modulacja płomienia palnika dla c.o. i c.w.u. ;
- Zapłon elektroniczny z jonizacyjną kontrolą płomienia;
- Możliwość ustawiania mocy kotła
- Regulacja temperatury wody c.o. i c.w.u. ;
- Funkcja łagodnego zapłonu;
- Stabilizacja ciśnienia gazu na wejściu;
- Dostosowane do współpracy z instalacją (c.o.) systemu zamkniętego

Zalety techniczno-użytkowe:

Wyposażenie zabezpieczające

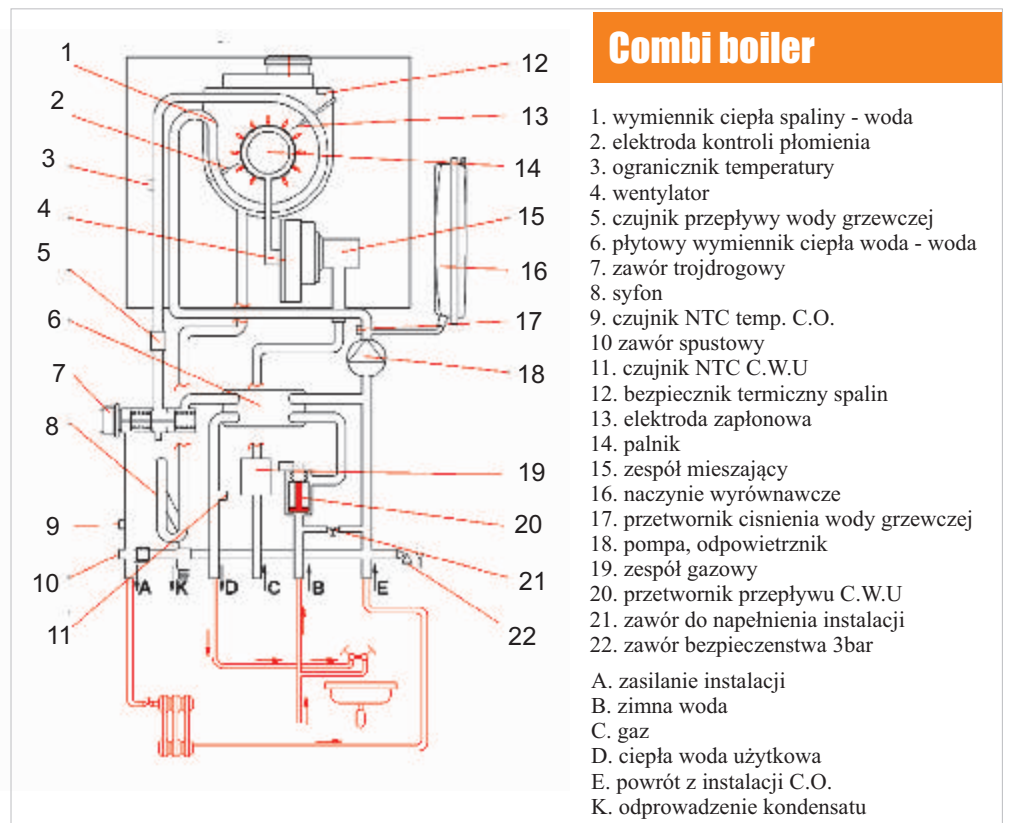
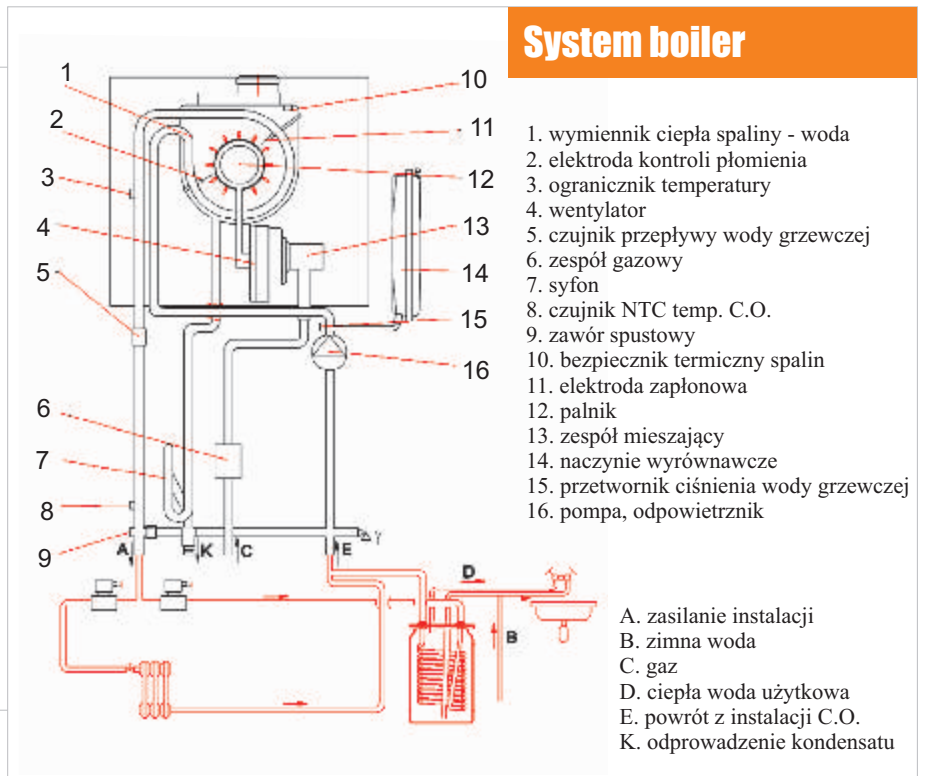
- Zabezpieczenie przeciwwyływowe gazu,
 - Zabezpieczenie przed wybuchowym zapaleniem gazu,
 - Zabezpieczenie przed przekroczeniem max temp. pracy w układzie wody grzewczej,
 - Zabezpieczenie przed przekroczeniem górnej granicznej temperatury wody grzewczej,
 - Zabezpieczenie przed wzrostem ciśnienia wody I-go stopnia - elektroniczne,
 - Zabezpieczenie przed wzrostem ciśnienia wody II-go stopnia - mechaniczne,
 - Zabezpieczenie przed spadkiem ciśnienia wody,
 - Zabezpieczenie przed nadmiernym dograniem wody,
 - Zabezpieczenie kotła przed zamarzaniem,
 - Zabezpieczenie przed możliwością zablokowania pompy,
 - Nadzór poprawności pracy wentylatora, Awaria wentylatora jest rozpoznana gdy prędkość wentylatora jest mniejsza niż 250 rpm (obrotów/minutę) lub większa niż 8100 rpm.
 - Zabezpieczenie przed przekroczeniem górnej temperatury spalin
 - Zabezpieczenie przed brakiem przepływu wody grzewczej
- łączenie kotłów w systemy kaskadowe (maksymalnie 4 kotły)
 - sprawność 108%
 - palnik PREMIX wykonany ze stali nierdzewnej o bardzo niskiej emisji NOx – Klasa 5
 - główny wymiennik ciepła wykonany ze stali nierdzewnej
 - modułowany wentylator
 - panel sterowania LCD z funkcją autodiagnostyki
 - podzespoły montowane na szybkozłączach
 - wbudowana regulacja pogodowa
 - energooszczędna wbudowana pompa wodna
 - wysoki komfort ciepłej wody użytkowej przy $\Delta 30\text{ }^{\circ}\text{C}$ tj.: - 12 l/min
 - wysoki stopień ochrony przeciwporażeniowej IP-44
 - kompletny system zabezpieczeń

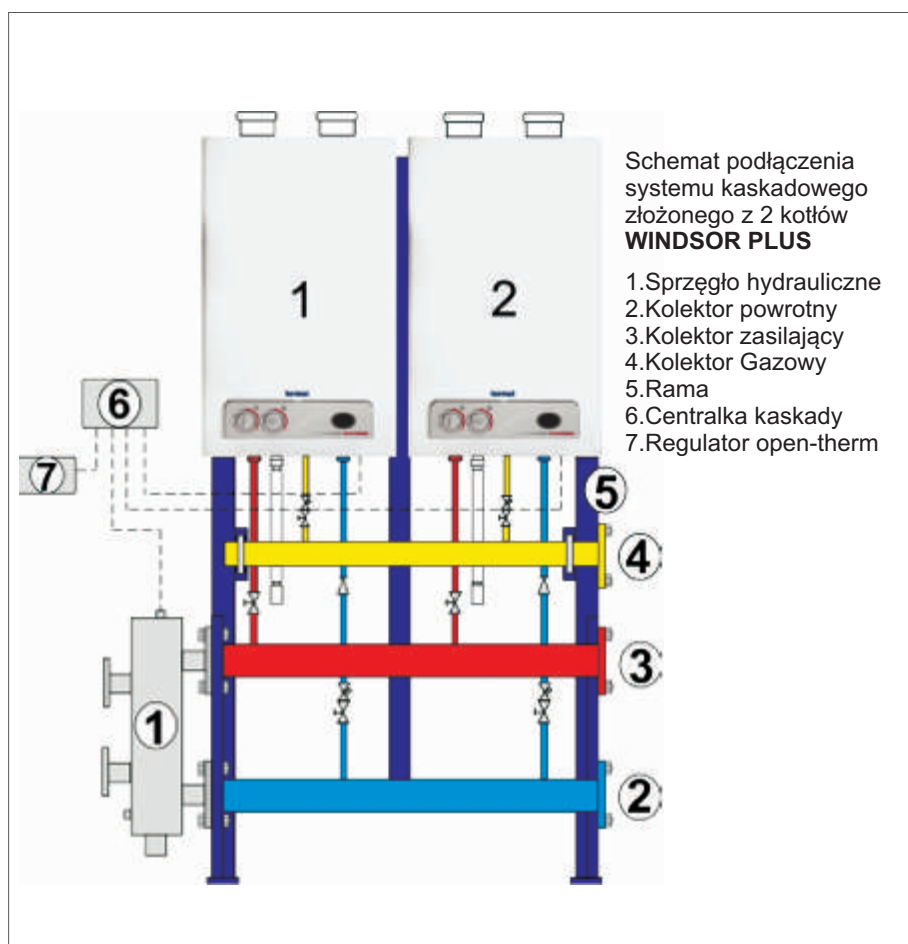
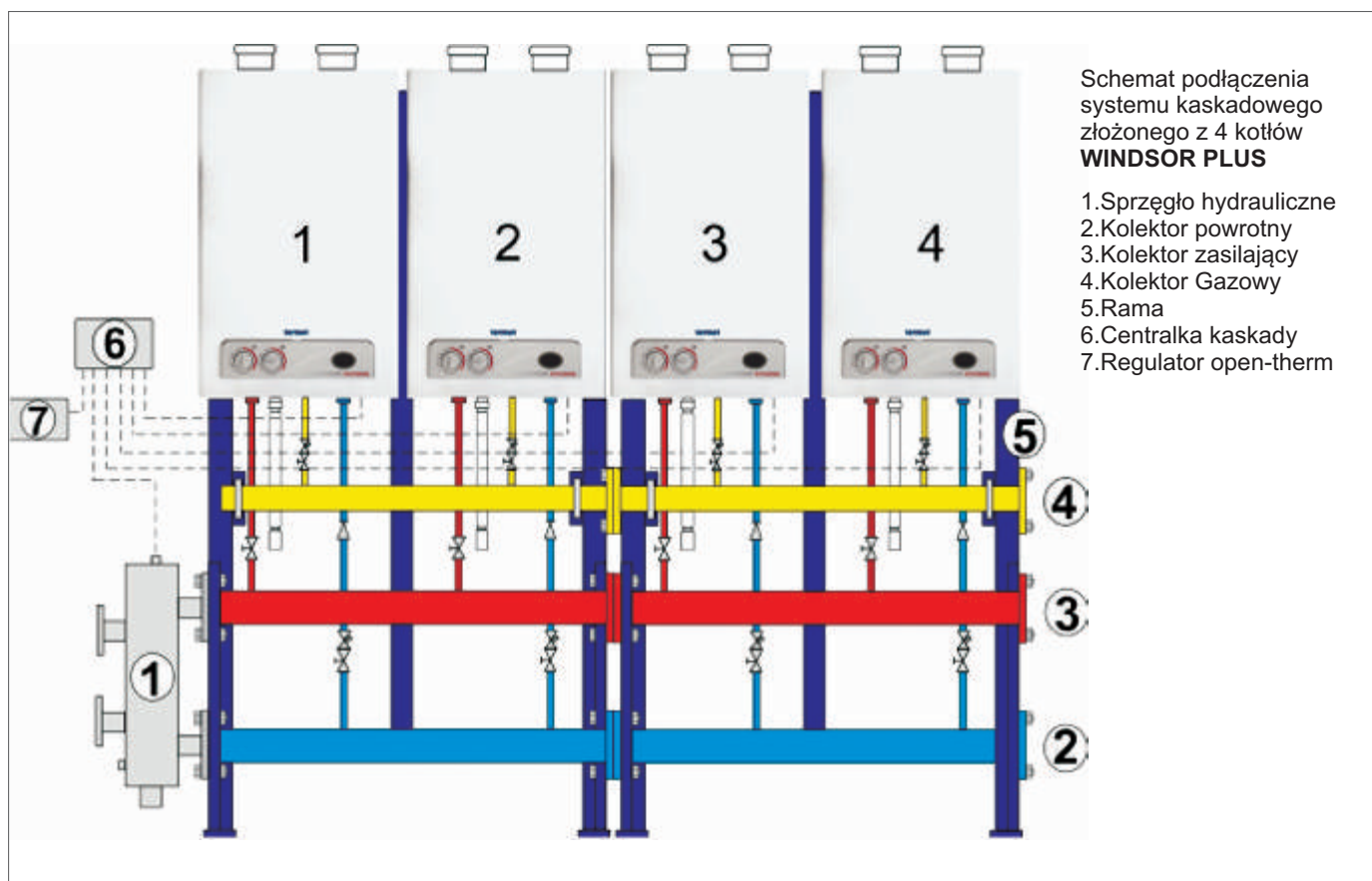
Systemy kaskadowe

Gazowe kotły kondensacyjne WINDSOR PLUS poprzez łączenie w systemy kaskadowe umożliwiają stworzenie kotłowni tam, gdzie moc pojedynczego kotła jest niewystarczająca do tego, aby sprostać całkowitemu zapotrzebowaniu na ciepło. Takie rozwiązanie zapewnia wymierne korzyści w produkcji ciepła, gwarantuje mniejszą emisję zanieczyszczeń oraz ogólną niezawodność i ergonomiczność w trakcie pracy.

Systemy kaskadowe, w których zostały użyte kotły firmy termet służą do zaopatrywania w ciepło zarówno centralnego ogrzewania, jak również do produkcji ciepłej wody użytkowej.

Centralka kaskady umożliwia sterowanie systemem od 2 do 4 kotłów kondensacyjnych WINDSOR PLUS o mocy 25kW, 30 kW, i 50 kW, tak więc możliwe jest stworzenie kotłowni o dużej mocy

Współpraca....

Jeżeli jesteś zainteresowany współpracą z firmą termet :

- jesteś instalatorem i chcesz wziąć udział w szkoleniu, które pomoże Ci m.in. zrozumieć funkcjonowanie gazowego kotła kondensacyjnego,
- chcesz zostać dystrybutorem termet i sprzedawać wysokiej jakości produkty,
- jesteś klientem i poszukujesz najlepszego urządzenia, jednocześnie w przystępnej cenie

skontaktuj się z
Termet UK Ltd.
 Kinetic Business Centre,
 Theobald Street, Borehamwood,
 Hertfordshire, WD6 4PJ
www.termet.co.uk
 tel. 020 8387 1515
 fax 020 8387 1517
 e-mail: office@termet.co.uk
 e-mail: sales@termet.co.uk

Co Google wie o Tobie?

Internet bez wątpienia jest jednym z najważniejszych wynalazków XX-go wieku. Zawitał w naszych domach pod koniec ubiegłego stulecia i szybko stał się niemal nieodłącznym elementem naszego życia. Łączy ludzi niekiedy oddalonych od siebie o tysiące kilometrów, jest istotnym narzędziem handlu i reklamy, pozwala nam również na błyskawiczny dostęp do wszelkiego typu informacji. Ta ostatnia funkcja realizowana jest poprzez wyszukiwarki internetowe, a gdy mowa o wyszukiwarkach, nie sposób nie wspomnieć o jednej, która całkowicie zdominowała ten rynek. Każdy chyba widział tę białą, prostą stronę internetową z małym polem na wyszukiwany tekst i sześcioma kolorowymi literami. Tak, mówię o Google.

Firma Google Inc. została założona w 1998 przez Larry'ego Page'a i Siergieja Brina, dwóch studentów amerykańskiego uniwersytetu Stanford. W przeciągu 12 lat zdołali zbudować internetowe imperium o rocznych przychodach szacowanych na 10 miliardów dolarów (źródło: Wikipedia.) Google oferuje nam szeroki wachlarz produktów i usług, z których najwięcej zysków przynosi właśnie wyszukiwarka, która dzięki innowacyjnemu algorytmowi zyskała rzeszę zwolenników i jest używana przy aż 85% wyszukiwań na świecie (dane z maja 2010 udostępnione przez firmę NetMarketShare.) Innymi, równie popularnymi produktami i usługami firmy Google Inc. są między innymi poczta Gmail, dokumenty i kalendarz Google, mapy Google, Chrome, Picasa, czy też ostatnio zakupiony portal youtube.com.

Ktoś może zapytać, jak w takim razie Google zarabia tak ogromne pieniądze oferując w większości darmowe produkty? Odpowiedź jest prosta: głównie poprzez systemy reklamowe. Czy kiedykolwiek zastanawialiście się skąd biorą się te zadziwiająco dopasowane do naszych zainteresowań reklamy? Z myślą o nas Google analizuje nasze wyniki wyszukiwania

i dopasowuje wyświetlane reklamy do naszych zainteresowań. Na pierwszy rzut oka jest to działanie jak najbardziej przez nas pożądane. Tu nasuwa się jednak pytanie, czy aby Google nie znalazło innej środka płatniczego za ich pozornie darmowe usługi. Okazuje się, że ceną jaką musimy zapłacić jest nasza prywatność w sieci.

Ostatnimi czasy niektóre praktyki firmy Google Inc. wzbudzają coraz więcej kontrowersji na arenie międzynarodowej. Google staje się postrzegane jako Wielki Brat, który na każdym kroku gromadzi coraz więcej informacji o nas. Wszelkie wyniki wyszukiwania są skrupulatnie rejestrowane w celu spersonalizowania oferowanych nam usług. Internet sprawia pozory anonimowości, lecz cokolwiek wpisaliśmy w wyszukiwarce będzie na zawsze zapisane na dyskach serwerów firmy Google wraz z naszym adresem IP (adres internetowy przypisany do naszego komputera w sieci i jak twierdzi Google usuwany z ich rejestrów po 9-ciu miesiącach.) W większości przypadków adres ten zmienia się od czasu do czasu, lecz nie jest to niemożliwe by z pomocą dostawcy usług internetowych dociec komu w danym momencie przypisany był dany adres IP. Pomimo tego, że skoro nie łamiemy prawa, nie powinniśmy się niczym przejmować, zadziwiająco jest jak bezgranicznie ufamy kompletnie obcej firmie dostarczając jej często dla nas bardzo osobiste, bądź też wstydlive informacje. Sprawy, z których nie zwierzylibyśmy się nawet naszemu partnerowi lub rodzinie. Zapytany w wywiadzie dla telewizji CNBC o praktyki przechowywania danych użytkowników, Eric Schmidt z firmy Google otwarcie odpowiedział, "Jeśli jest coś, o czym nie chciałbyś aby inni wiedzieli, może w ogóle nie powinieneś tego robić" (tłum. aut.)

Oczywiście firma Google doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że ich sukces w dużej mierze oparty jest na zaufaniu internautów i wątpliwe na

dzień dzisiejszy jest by ryzykowała utratę użytkowników wykorzystując nasze dane do jakiś niecznych celów (informacje dotyczące warunków udostępniania naszych danych innym firmom można znaleźć pod adresem (www.google.com/intl/pl/privacypolicy.html.) Jednak kto wie jak zmieni się polityka firmy w przyszłości. Sukces żadnej organizacji nie trwa wiecznie i być może będzie kiedyś zmuszona po prostu sprzedać nasze dane. A chętnych pewnie by nie brakowało. Doskonałym dowodem na to jak pożądane są tego typu informacje jest ostatnia wpadka Google, które przyznało się, że podczas robienia zdjęć do serwisu Street View "omyłkowo" gromadziła prywatne dane użytkowników z niezabezpieczonych internetowych sieci bezprzewodowych. Firma przeprosiła i oznajmiła, że oczywiście zniszczy wszelkie zebrane "omyłkowo" informacje, jednak rządy kilku państw, między innymi Niemiec, Francji i Hiszpanii, domagają się oddania im zgromadzonych przez Google danych. Jak dotąd sprawa nie została do końca wyjaśniona.

Pod presją wielu organizacji firma Google wprowadziła serwis Dashboard (www.google.com/dashboard/), który zawiera część informacji jakie Google zebrało o nas. Serwis ten zawiera jedynie informacje powiązane z naszym kontem Google. Nie uwzględnia on niczego dotyczącego naszej historii wyszukiwania, bądź też odwiedzanych stron. Tak więc, jeśli ktoś jest ciekaw, co Google wie o nas, może skorzystać z wyżej wymienionego serwisu. Pomimo słów krytyki na temat prywatności, firma google niewątpliwie dostarcza solidne produkty i usługi. Jeśli ktoś stawia wygodę użytkownika ponad wszystko, google zdecydowanie bije o głowę swoich rywali. Warto pamiętać jednak jaką cenę się płaci za korzystanie z ich usług.

Marcin Herda

Usługi remontowo-budowlane

- przybudówki,
- zabudowa strychów,
- ocieplanie budynków,
- remonty kuchni i łazienek,

Plumbing & Heating

- instalacje centralnego ogrzewania,
- czyszczenie instalacji – power flush,
- montaż boilerów gazowych,
- systemy mega-flow,
- systemy solarne,
- systemy kaskadowe,
- pompy ciepła,
- certyfikaty "gas safety"

**GWARANCJA
DOBREJ
JAKOŚCI!!!**

DOMESTIC & COMMERCIAL

**RobBuilding
tel. 0755-2422-161**

POLSCY ARCHITEKCI W ANGLII / POLISH ARCHITECTS IN ENGLAND

ROMAN HAŁAT ARCHITECTURE

SPECJALIZUJEMY SIĘ W:

ARCHITEKTURZE MIESZKANIOWEJ

- budynki mieszkalne od podstaw
- rozbudowy istniejących budynków
- adaptacje poddaszy
- remonty
- projektowanie wnętrz
- projektowanie mebli (kuchnie, szafy)

HANDEL I BIURA

- sklepy, wystawy sklepowe
- kawiarnie, restauracje
- aranżacja biur
- zmiana funkcji lokalu

Posiadamy ponad 8 lat doświadczenia zawodowego w Wielkiej Brytanii. Nasze zlecenia prowadzimy kompleksowo - od koncepcji, poprzez studium wykonalności i opłacalności inwestycji, konsultacje z urzędem planowania i innymi organizacjami, pozwolenia na budowę, projekty wykonawcze, dokumentacja Building Control, przetargi, nadzór, project management.

Współpracujemy z innymi specjalistami jak: konstruktorzy, kosztorysanci, project managerowie, projektanci wnętrz, doradcy finansowi, itp. Dzięki zgranemu zespołowi potrafimy zapewnić naszym klientom wysoką jakość na etapie projektowym i realizacyjnym.

Do swojego zawodu podchodzimy kresztywnie i ambitnie. Każde zlecenie traktujemy indywidualnie, dokładnie analizując stan istniejący, uwarunkowania prawne, potrzeby, pomysły i możliwości finansowe naszych klientów. Uważamy, że budynek czy mieszkanie powinny być równie piękne co komfortowe i funkcjonalne, a przede wszystkim dostosowanie do jego użytkowników.

Interesujemy się też technologiami ekologicznymi i ich zastosowaniem w budownictwie.

t: +44 (0)2000 114 353 m: +44 (0)79 40 372 641 e: info@romanhalat.com www.romanhalat.com

Punkty Karne w UK

Polski system przyznawania i kasowania punktów karnych bardzo różni się od brytyjskiego. Warto więc zaznajomić się z panującymi tu zasadami. Zaczniemy od tego, że punkty mają tutaj „ważność” przez 3 lata a usuwane są z konta kierowcy po 4. Maksymalny limit to 12 punktów, więc trzeba uważać, bo bardzo szybko te 12 punktów można zgromadzić.

KURS ZAMIAST PUNKTÓW KARNYCH

W wielu rejonach UK istnieją jako alternatywa dla punktów karnych i mandatu kursy bezpiecznej jazdy. Zamiast karać koncentrują się one na edukacji, poprawie techniki jazdy, zwiększeniu uwagi na drodze na innych jej użytkowników i pieszych. Są różne dla różnych rejonów UK ale ich cel jest taki sam. Jeśli zamiast punktów i mandatu kierowca dostanie możliwość wzięcia udziału w takim kursie zostanie on o tym poinformowany w specjalnym liście, który przyjdzie wraz z potwierdzeniem wykroczenia, które się popełniło. Statystyki pokazują, że niemal 100% kierowców skorzystało z tej formy ucieczki od punktów karnych. Niektóre przykłady kursów:

- Kurs prędkości bezpiecznej w obszarze zabudowanym – dla kierowców, którzy jechali z prędkością 35-39 mph na ograniczeniu do 30 i 46-50 mph na ograniczeniu do 40. Zajęcia trwają 2,5 godziny i koszt to 74 GBP (mandat 60 GBP i 3 punkty karne po odbyciu takiego kursu już nie obowiązują).
- Kurs prędkości bezpiecznej poza obszarem zabudowanym – dla kierowców, którzy jechali z prędkością 57-61 mph na ograniczeniu do 50 i 68-72 mph na ograniczeniu

do 60 mph. Koszt udziału, jak powyżej. Należy pamiętać, że nie każdemu udział w takim kursie zostanie zaproponowany i nie dla każdego rodzaju wykroczenia są one możliwe. Jeśli jednak zostanie dana nam taka możliwość warto z niej skorzystać – unikniemy punktów karnych i będziemy mieli okazję się nieco doszkolić.

POSTĘPOWANIE MANDATOWE

W przypadku, gdy mandat wystawia nam policjant musimy liczyć się z tym, że sposób postępowania będzie różny dla różnego rodzaju wykroczeń. Jeśli zostaniemy złapani przez policję na rozmowie przez telefon komórkowy trzymany w rękę, przekroczymy prędkość o 10 mph lub popełnimy inne „drobniejsze” wykroczenie policjant na miejscu poinformuje nas o przyznanej liczbie punktów i wysokości mandatu (Fixed Penalty). Po jakimś czasie dostaniemy pismo z sądu, że nasza sprawa będzie rozpatrywana w danym terminie i będziemy mieli do wyboru 3 warianty postępowania:

- przyznać się do winy i zapłacić mandat po czym poinformować o tym fakcie sąd (pisemnie na specjalnym formularzu, który przyjdzie z mandatem);
- przyznać się do winy ale poprosić

o przeprowadzenie postępowania sądowego jeśli chcemy poprosić sąd o łagodniejszy wymiar kary lub przedstawić okoliczności łagodzące, - nie przyznawać się do winy, odmówić zapłaty mandatu i poinformować sąd o tym, że będziemy udowadniać swoją niewinność w obecności swojego adwokata na rozprawie. W przypadku, gdy nasze wykroczenie jest poważne (np. szaleńcza jazda, spowodowanie wypadku pod wpływem alkoholu, przekroczenie prędkości o 20 mph na ograniczeniu do 30, jazda pod wpływem narkotyków lub alkoholu itp.) policjant od razu skieruje sprawę do sądu i tylko tam będziemy mogli walczyć o swoje i ewentualnie udowadniać swoją niewinność lub podać okoliczności łagodzące nasze przestępstwo.

Należy jeszcze wiedzieć o jednej rzeczy: jeśli będziemy mieli zatarg z policją i wykroczenie będzie się wiązało z przyznaniem nam punktów karnych sąd może nakazać nam wymianę prawa jazdy na angielskie a następnie nałożyć na nas punkty karne. W niektórych wypadkach może się nawet zdarzyć, że sąd automatycznie nałoży na nas zakaz prowadzenia pojazdów.

Źródło: www.DlaPolaka.co.uk

KOD	WYKROCZENIE	PUNKTY
AC10	Niezatrzymanie się do wypadku	od 5 do 10
AC20	Niepodanie danych osobowych lub niezgłoszenie wypadku w czasie 24h	od 5 do 10
AC30	Inne wykroczenia związane ze spowodowaniem wypadku	od 4 do 9
BA10	Prowadzenie pojazdu po odebraniu prawa jazdy	6
BA30	Próba prowadzenia pojazdu po odebraniu prawa jazdy	6
CD10	Nieostrożna jazda	od 3 do 9
CD20	Jazda bez zwracania należytej uwagi na innych uczestników ruchu	od 3 do 9
CD30	CD10+CD20	od 3 do 9
CD40	Wypadek z ofiarami po spożyciu alkoholu	od 3 do 11
CD50	Wypadek z ofiarami po użyciu narkotyków	od 3 do 11
CD60	Wypadek z ofiarami pod wpływem alkoholu powyżej limitu	od 3 do 11
CD70	Wypadek z ofiarami i odmowa poddania się testowi na trzeźwość	od 3 do 11
CU10	Jazda pojazdem z niesprawnymi hamulcami	3
CU20	Jazda pojazdem z modyfikacjami zagrażającymi bezpieczeństwu	3
CU30	Jazda na "łysych" oponach	3
CU40	Jazda pojazdem z niesprawnym układem kierowniczym	3
CU50	Przekroczona liczba dopuszczalnych dla danego pojazdu pasażerów	3
DD40	Niebezpieczna jazda	od 3 do 11
DD50	Spowodowanie obrażeń lub śmierci osób trzecich	od 3 do 11
DD60	Spowodowanie śmierci przez niebezpieczną jazdę	od 3 do 11
DR10	Jazda lub próba jazdy pod wpływem alkoholu	od 3 do 11
DR20	Jazda lub próba jazdy po spożyciu alkoholu	od 3 do 11
DR30	Niepoddanie się badaniu na obecność we krwi alkoholu lub narkotyków	od 3 do 11
DR40	Udostępnienie pojazdu osobie pod wpływem alkoholu	10
DR50	Udostępnienie pojazdu osobie po spożyciu alkoholu	10
DR60	Niepoddanie się testowi na trzeźwość w przypadku innym niż prowadzenie pojazdu	10
DR70	Odmowa sprawdzenia badania alkomatem	4
DR80	Jazda lub próba jazdy po spożyciu narkotyków	od 3 do 11
DR90	Udostępnienie pojazdu osobie będącej pod wpływem narkotyków	10
IN10	Jazda pojazdem bez ważnego ubezpieczenia obowiązkowego (third party)	od 6 do 8
LC20	Prowadzenie pojazdu bez uprawnień na dany typ pojazdu	od 3 do 6
LC30	Ukrywanie faktycznego stanu zdrowia przy ubieganiu się o prawo jazdy	od 3 do 6
LC40	UKrywanie faktu niepełnosprawności podczas ubiegania się o prawo jazdy	od 3 do 6
LC50	Prowadzenie pojazdu po odebraniu prawa jazdy z przyczyn zdrowotnych	od 3 do 6
MS10	Pozostawienie pojazdu w miejscu niebezpiecznym	3
MS20	Jazda po chodniku	3
MS50	"Wyścigi" na autostradzie	od 3 do 11
MS90	Podanie fałszywych danych osobowych i pojazdu	6
MW10	Nieprzestrzeganie przepisów na autostradzie (z wyłączeniem prędkości)	3
PC10	Złamanie przepisów o przejściach dla pieszych	3
PC20	Złamanie przepisów na przejściu dla pieszych względem pojazdu poruszającego się	3
PC30	Złamanie przepisów na przejściu dla pieszych względem pojazdu, który się zatrzymał	3
SP10	Przekroczenie dopuszczalnej prędkości(także SP20, SP30, SP40, SP50, P60)	od 3 do 6
TS10	Niestosowanie się do wskazań sygnalizacji świetlnej	3
TS20	Przekraczanie podwójnej linii ciągłej	3
TS30	Zignorowanie znaku STOP	3
TS40	Niestosowanie się do poleceń wydawanych przez osobę kierującą ruchem	3
TS50	Niestosowanie się do znaków drogowych	3
TS60	Ignorowanie znaków i przejść dla pieszych w okolicach szkół	3
TS70	Inne wykroczenia związane ze znakami i sygnałami drogowymi	3
TT99	Kod informujący o przekroczeniu 12 punktów karnych i odebraniu prawa jazdy	
UT50	Jazda pojazdem skradzionym	od 3 do 11

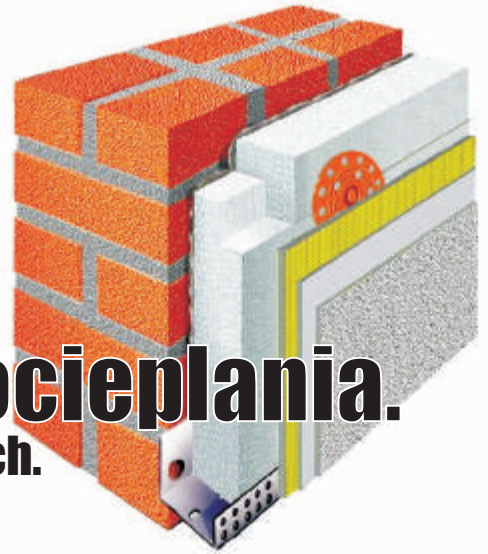

Branżowy portal budowlany dla Polaków na Wyspach

BSO

bezsponinowy system ocieplania.

Nowy aspekt prac budowlanych na Wyspach.

Artur Niewolik

Najwięcej ciepła ucieka przez ściany, dlatego powinny być dostatecznie ciepłe. Obecnie bardzo popularnym sposobem ocieplania jest metoda lekka mokra, tzw. **BSO – bezsponinowy system ocieplenia**. O skuteczności ocieplenia decyduje przede wszystkim grubość izolacji termicznej – zazwyczaj jest to 5-10 cm. Powinna ona być podana w projekcie domu wraz z wartością współczynnika przenikalności cieplnej ścian U , który według normy cieplnej dla ściany dwuwarstwowej powinien wynosić maksymalnie $0,3 \text{ W}/(\text{m}^2\text{K})$ – najlepiej $0,25-0,20 \text{ W}/(\text{m}^2\text{K})$. Całkowity koszt ocieplenia zwróci się po kilku latach, dzięki niższym rachunkom za ogrzewanie.

Wetna czy styropian?

Wyboru materiału ociepleniowego dokonujemy między systemami opartymi na izolacji ze styropianu lub wełny mineralnej. Styropian jest lekki, odporny na wilgoć i łatwo się go obrabia, ale ma gorsze właściwości akustyczne i prawie nie przepuszcza pary wodnej. Ze względu na niską cenę jest najbardziej popularny. Wełna mineralna ma wysoką paroprzepuszczalność i umożliwia akumulację ciepła w ścianie zewnętrznej, ale jest droższa. Do ocieplenia domu najlepiej nadaje się styropian samogasnący klasy EPS 70 z prostymi krawędziami lub z brzegami wyprofilowanymi na pióro i wpust (na ich połączeniach nie powstają mostki termiczne). Uwaga! Styropian do ocieplania powinien być sezonowany przynajmniej przez osiem tygodni, dlatego sprawdzajmy datę jego produkcji – nowo wyprodukowany kurczy się.

Jeśli ocieplamy wełną mineralną, mamy do wyboru elastyczne płyty z twardej wełny (o zaburzonem układzie włókien) lub z tańszej wełny lamelowej (o włóknach prostopadłych do ich powierzchni), które łatwiej montować, bo są mniejsze i lepiej też przylegają do ścian. Można też kupić płyty dwuwarstwowe o górnej

powierzchni twardej oraz wytrzymałej na odkształcenia i miękkiej spodniej, bardzo dobrze przylegającej do ściany.

Czym przykleić i wzmocnić?

Klej należy dobrać biorąc pod uwagę rodzaj podłoża oraz rodzaj i grubość materiału izolacyjnego. Dostępne są zaprawy klejące, którymi można przyklejać płyty ocieplenia w temperaturze nawet około 0°C . Niezależnie od klejenia, niektóre miejsca ocieplanej ściany trzeba dodatkowo wzmocnić kołkami. Chodzi tu o naroża domu oraz wokół okien i drzwi. Dodatkowych wzmocnień potrzebuje też ocieplenie na warstwie nośnej z betonu komórkowego oraz dom wyższy niż 8 m lub niższy, ale narażony na silne wiatry. Do mocowania 1m^2 izolacji potrzeba określonej liczby łączników: do styropianu – 4 szt., do wełny mineralnej – 6-8 szt. Do ścian drewnianych, szkieletowych i pustaków przeznaczone są kołki wkręcane, natomiast kołków wbijanych używa się do ścian murowanych z pełnych elementów. Zamocowaną izolację wzmocnia się warstwą zbrojącą ze specjalnej zaprawy i wtopionej w nią siatki z włókna szklanego. Producenci często polecają zagruntowanie warstwy zbrojącej, co ułatwia nanoszenie tynku.

Jaki tynk, taka farba

Ostatnią warstwą BSO jest tynk cienkowarstwowy o wielkości ziaren kruszywa od 1 do 3 mm – biały lub barwiony. Odporniejsze na zabrudzenia są tynki o fakturze kaszy, baranka lub zacierane na okrągło. Do wyboru mamy cztery podstawowe rodzaje tynków. Akrylowe – zalecane do styropianu. Mają niską paroprzepuszczalność i nasiąkliwość oraz dobrą przyczepność do podłoża, są odporne na zabrudzenia i uszkodzenia mechaniczne. Można je też malować farbą akrylową lub silikonową. Silikatowe – zalecane do wełny mineralnej. Bardzo dobrze przepuszczają parę

wodną i mają dużą odporność na działanie mikroorganizmów, np. glonów. Można je malować farbą silikatową i silikonową. Silikonowe – bardziej zalecane są do wełny. Dobrze przepuszczają parę wodną, są odporne na uszkodzenia mechaniczne. Trudno się je nakłada, ale mało się brudzą, bo deszcz zmywa z nich zanieczyszczenia. Można je malować farbą silikonową i akrylową. Mineralne – polecane do wełny mineralnej. Są paroprzepuszczalne i odporne na wysoką temperaturę. Są najtańsze, ale przed użyciem trzeba je rozrobić z wodą w dokładnie określonych proporcjach. Dostępne w kilku pastelowych kolorach, ale można je malować, najlepiej farbą silikonową lub silikatową (krzemianową). Tynki mineralne sprzedawane są w workach w postaci suchej mieszanki do rozrobienia z wodą na placu budowy. Pozostałe tynki są masami gotowymi do nałożenia.

Gdzie i za ile?

Systemów BSO szukajmy u dystrybutorów, w składach, marketach, a nawet internetowych sklepach budowlanych, a najlepiej bezpośrednio u producenta. Płyty izolacji, siatkę i listwy trzeba będzie przycinać, dlatego kupujemy je z zapasem przynajmniej 10%. Tynki i farby z mieszalnika można dokupić. U doświadczonego sprzedawcy możemy liczyć na fachowe doradztwo, wycenę systemu, wykaz i ilość potrzebnych materiałów na podstawie dokładnych wymiarów elewacji, a nawet projekt ocieplenia. Autoryzowani dystrybutorzy często mają przeszkolone ekipy wykonawcze, którym można zlecić wykonanie ocieplenia.

Kompletny system to połowa sukcesu i ...kosztów. Nawet najwyższej jakości system, nie będzie skuteczny, jeśli będzie niepoprawnie zastosowany. Niezależnie od gwarancji lub rękopisów udzielanej na system, za jakość prac i przestrzeganie zaleceń producenta odpowiada wykonawca. Zazwyczaj większość reklamacji wiąże się właśnie ze złym wykonawstwem.

termet

We know what winter means

Construction of cascade systems

Central heating installation

Domestic & commercial boiler repairs

Power Flush

Plumbing Maintenance

Landlords Safety Certificates

Free Estimate

Consultancy Services

All Work Guarantee

Your boiler
will be registered
with gas safe
and local
Government Authority
for your certificate

Termet installers specialise in the installations of all gas appliances. To keep your boiler working safe and efficiently **Termet** recommend your boiler to be serviced every year. We cover domestic and commercial sectors. Our fully trained Gas Safe registered engineers will suit all customer needs.

termet UK Ltd

Kinetic Centre, Theobald Street,
Borehamwood, Hertfordshire WD6 4PJ
Tel.: +44 208 387 1515 | Fax: +44 208 387 1517
www.termet.co.uk | e-mail: office@termet.co.uk

Ciepło słońca, energia wiatru

Zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii rośnie. Interesują się nimi przede wszystkim inwestorzy, planujący budowę domu energooszczędnego.

Decydując się – przynajmniej częściowo – na odnawialne źródła energii, możemy liczyć na podwójny efekt – oszczędność energii i dbałość o środowisko naturalne. O ile jednak łatwo jest mówić o konieczności stosowania energooszczędnych, ekologicznych rozwiązań w budownictwie, o tyle trudniej jest tę teorię zastosować w praktyce. Głównie z przyczyn finansowych – inwestor planujący budowę ekologicznego domu musi zdawać sobie sprawę z tego, że będzie to kosztowna inwestycja. Co prawda poniesione koszty zazwyczaj zwracają się po kilku – kilkunastu latach, a eksploatacja energooszczędnych urządzeń nie

pustoszy portfela, ale i tak nadal jest to rozwiązanie raczej dla zamożnych i... cierpliwych. Słońce, wiatr, woda, którą po wykorzystaniu “zwracamy” przyrodzie – są źródłami energii, z których – dzięki odpowiednio skonstruowanym urządzeniom – możemy skorzystać. Niedostateczna edukacja społeczeństwa w tym temacie i związany z tym faktem brak zaufania przeszkadzają w korzystaniu z odnawialnych źródeł energii.

Przynajmniej na razie są to źródła niewyczerpalne i mają zdolność odnawiania się. Efekt jest taki, że w wielu kręgach społecznych czerpanie energii z odnawialnych jej źródeł uważane jest za „fanaberię” i nieszkodliwą modę, na którą stać tylko nielicznych.

TECHNIKA SOLARNA

Rozwiązaniem coraz bardziej popularnym jest pozyskiwanie energii ze słońca. Opinie na temat opłacalności tego źródła energii są podzielone, panuje bowiem powszechne przekonanie, że warunki promieniowania słonecznego w naszej szerokości geograficznej nie są wystarczające, w związku z czym w okresie zimowym ilość otrzymywanej ze słońca energii może być o wiele mniejsza niż zapotrzebowanie na nią. Tymczasem „słoneczna” sytuacja Wielkiej Brytanii nie wygląda wcale źle, pomijając fakt, że okresy promieniowania nie są równomiernie rozłożone w ciągu roku (mało słońca w okresie jesienno-zimowym, znacznie więcej latem i wiosną). Szacuje się, że z 1m2

kollektora słonecznego w instalacji słonecznych systemów przygotowania ciepłej wody użytkowej możliwe jest uzyskanie 400 kWh rocznie, co jest wielkością zbliżoną do wartości notowanych w innych krajach europejskich o podobnym klimacie. Większość producentów urządzeń grzewczych, dostępnych na rynku, ma w swojej ofercie zarówno kolektory słoneczne, jak i inne urządzenia, niezbędne do zainstalowania w domu systemu solarnego. Na rynku dostępne są już nawet kotły gazowe, przystosowane do współpracy z kolektorami, dzięki czemu kwestia podgrzewania wody przestaje być problemem. Niewątpliwą zaletą techniki solarnej jest fakt, że jej instalacja nie wymaga poważnej przebudowy domu, a jedynie zamontowania na dachu czy na trawniku jednego lub więcej kolektorów a wewnątrz domu wymiennika ciepła. Energooszczędność tego rodzaju sposobu ogrzewania jest oczywista – odpowiednio zamontowane kolektory i podstawowa wiedza użytkownika o specyfice takiego rozwiązania wystarczą, by inwestycja zwróciła się w krótkim czasie.

POMPA CIEPŁA

Pompa ciepła w środowisku specjalistów od ogrzewnictwa uważana jest za urządzenie niemal w pełni ekologiczne – wykorzystuje energię słoneczną zgromadzoną w gruncie, wodzie lub powietrzu. Pompa nie emituje do środowiska zanieczyszczeń, może tak jak kocioł zasilać zwykłe grzejniki. Niektóre pompy ciepła są instalowane poza domem. Głównie te, które pobierają ciepło z powietrza, ale i pompy gruntowe mogą mieć obudowy umożliwiające usytuowanie ich poza domem, np. w studziencie wykopanej w ziemi. Zanim zdecydujemy się na zainstalowanie pompy ciepła w domu jednorodzinnym, konieczne będzie dokładne wycieszenie kosztów takiego przedsięwzięcia. Może się bowiem okazać, że nie stać nas na taki wydatek. Pompa ciepła to nie tylko urządzenie zamknięte w obudowie, lecz także wymiennik, który odbiera ciepło z gruntu lub wody.

W przypadku pompy, której dolnym źródłem jest woda gruntowa, konieczne jest wywiercenie na działce dwóch studni głębinowych. To wszystko wymaga inwestycji, która oczywiście po pewnym czasie się zwróci, ale niekoniecznie tak szybko, jak np. w dużych obiektach użyteczności publicznej. Warto również wiedzieć, że pompa ciepła tylko 75% potrzebnej do celów grzewczych energii czerpie bezpłatnie ze swego naturalnego otoczenia, a pozostałe 25% stanowi prąd elektryczny, który jest niezbędny do napędu pompy.

GRUNTOWY WYMIENNIK CIEPŁA

Gruntowe wymienniki ciepła zapewniają dopływ do budynku świeżego powietrza o stabilnych parametrach w ciągu całego roku. W okresie zimowym powietrze jest wstępnie ogrzewane i nawilżane. Tak przygotowane powietrze chroni rekuperator i piec przed zamrożeniem oraz ogranicza negatywny wpływ suchego powietrza

na śluzówki. W okresie letnim natomiast gruntowy wymiennik ciepła schładza i osusza powietrze, co znacznie poprawia komfort domowników w upalny dzień. Powietrze zewnętrzne ochładzane jest w wymienniku gruntowym i dostarczane do wnętrza domu systemem kanałów nawiewnych.

Aby wykorzystać pełen potencjał gruntowego wymiennika ciepła, najlepiej jest zainstalować go z rekuperatorem, czyli centralą wentylacyjną z odzyskiem ciepła. Sam rekuperator jest coraz częściej stosowany w celu zwiększenia cyrkulacji powietrza w coraz bardziej energooszczędnych, dobrze zaizolowanych domach

Rekuperator z gruntowym wymiennikiem ciepła to jak do tej pory najbardziej efektywne i opłacalne rozwiązanie obniżające temperaturę w domu. Stąd ogromne zainteresowanie tą technologią w budowanych przez nas domach. Gdy temperatura powietrza osiągnie 30°C rekuperator z gruntowym wymiennikiem ciepła jest w stanie obniżyć ją do 18°C. „Oczywiście, aby w pełni wykorzystać możliwości urządzenia, należy upewnić się, że wszystkie okna są zamknięte. W przeciwnym razie gorące powietrze będzie wdmuchiwane do środka.

MODUŁY FOTOWOLTAICZNE

Moduł fotowoltaiczny to urządzenie służące do przemiany światła słonecznego bezpośrednio na energię elektryczną. Składa się on z pasemek zlutowanych ze sobą ogniw słonecznych, które są zalaminowane, pokryte szybą i oprawione w aluminiowe ramy.

Dostępne komercyjnie moduły fotowoltaiczne mają moc od 5W do 230W i mogą być dowolnie łączone w celu uzyskania żądanych parametrów. Częścią instalacji jest akumulator, który gromadzi zebraną energię, umożliwiając jej wykorzystanie w późniejszym czasie. W ten sposób wytworzone, darmowe medium pokrywa część zapotrzebowania budynku na prąd i umożliwia zmniejszenie jego poboru z sieci.

Wykorzystanie technologii fotowoltaicznej to nie tylko sposób na podniesienie wartości rynkowej obiektu i obniżenie kosztów jego eksploatacji, lecz także atrakcyjny detal zdobniczy. Można je zintegrować z dowolnym elementem architektury budynku zadaszeniem płaskim lub skośnym, balustradami czy świetlikami dachowymi.

ENERGIA WODY, WIATRU I ZIEMI

Jeśli chodzi o energetykę wodną, najlepsze warunki ze względu na dość duże opady deszczu ma Anglia Północna. Ściśle z ukształtowaniem terenu i warunkami klimatycznymi związana jest też energetyka wiatrowa. Szczególnie dobre warunki pod tym względem występują właśnie w Wielkiej Brytanii dzięki dużemu dostępowi do morza i oceanu. Gigantyczna farma wiatrowa powstanie na wschodnim wybrzeżu Anglii na Morzu Północnym. Budowa ma się rozpocząć w 2015 roku.

Źródło: "Dom Energooszczędny"

Zwrot podatku z Wielkiej Brytanii

- odwieczny problem?

Kiedy mogę starać się o zwrot podatku?

O zwrot podatku można starać się pod koniec każdego roku podatkowego (5 kwietnia) lub po zakończeniu zatrudnienia, pod warunkiem, że do końca danego roku podatkowego nie podejmie się kolejnej pracy.

Czy mogę odzyskać cały podatek?

W przypadku, gdy zarobiona kwota nie przekracza 6475 funtów w roku podatkowym 09/10, należy się wówczas zwrot całego zapłaconego podatku.

Czy po złożeniu podania o zwrot podatku dochodowego w czasie trwania roku podatkowego trzeba czekać aż do końca tegoż roku podatkowego, by otrzymać należny zwrot?

Nie. Podania można składać przez cały rok. Cała procedura trwa zazwyczaj ok. 3 miesięcy od dnia, w którym twoje kompletne dokumenty zostały dostarczone do biura podatkowego. W niektórych przypadkach odzyskiwanie pieniędzy może trwać dłużej, szczególnie jeśli osoba ubiegająca się o zwrot nie posiada stałego numeru ubezpieczenia (National Insurance Number), karty podatkowej P45, P60 lub jeśli podane nam dane albo dokumenty są niepełne lub błędne.

Do ilu lat wstecz mogę ubiegać się o zwrot podatku i czy nakładane są kary za składanie podań z opóźnieniem?

Możesz ubiegać się o odzyskanie podatku do sześciu lat wstecz. Ponieważ większość osób nie ma obowiązku składania zeznań podatkowych, nie ma kar za składanie ich z opóźnieniem.

W jakich okolicznościach mogę spodziewać się, że na pewno otrzymam zwrot podatku?

Duże szanse na otrzymanie zwrotu podatku mają osoby, którym nadano nieprawidłowy kod podatkowy, które płacą podatek „emergency”, nie przepracowały całego roku podatkowego LUB pracują w budownictwie na podstawie karty CIS 25.

Czy potrzebny jest numer ubezpieczenia (National Insurance) by móc ubiegać się o zwrot podatku?

Nie. Jeśli nie posiadasz numeru NI, EUROTAX wystąpi w Twoim imieniu o uzyskanie numeru tymczasowego. Firma nie pobiera za tę usługę żadnej dodatkowej opłaty.

Czy mogę odzyskać składki płacone na National Insurance?

Nie w formie zwrotu gotówki. Możesz przenieść część zapłaconych składek do wybranego funduszu emerytalnego w Wielkiej Brytanii. Staną się one wypłacalne dopiero po osiągnięciu przez Ciebie wieku emerytalnego.

Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów i potrąceń?

Nie. Niestety nie możesz starać się o ich zwrot.

Czy mogę starać się o zwrot podatku?

Jak najbardziej. Pracując na podstawie karty CIS 25 płacisz bardzo wysoki podatek (18%) i nie posiadasz prawa do korzystania z ulg podatkowych. Możesz również ubiegać się o zwrot wszelkich kosztów poniesionych w związku z wykonywaną

pracą, na przykład za prowadzenie księgowości, przejazdy do pracy, telefon, narzędzia, ubranie robocze, itd.

Jaka jest różnica między drukiem P60, P45 a kartą CIS 25?

P60 jest wykazem naszych dochodów i podatku na koniec roku podatkowego. P60 otrzymujemy od pracodawcy w kwietniu każdego roku. P45 natomiast jest zaświadczeniem grupowym, które otrzymujemy po odejściu z pracy. Karta CIS 25 jest specjalnym drukiem zeznania podatkowego przeznaczonym jedynie dla osób zatrudnionych w branży budowlanej.

Czy fakt, że nie posiadam obywatelstwa Wielkiej Brytanii oznacza, że mogę uzyskać zwrot całego podatku?

Tylko pod warunkiem, że Twój zarobek w danym roku podatkowym nie przekroczył 6475 funtów (dane na rok 2009/2010).

Czy mogę ubiegać się o zwrot podatku tylko z jednego miejsca pracy, jeżeli w pozostałych pracowałem/pracowałam na pół etatu?

Nie, musisz zgłosić cały swój dochód nawet, jeśli pracujesz na pół etatu. Wszystkie dochody muszą być przedstawione brytyjskiemu urzędowi podatkowemu.

Czy mogę ubiegać się o zwrot podatku tylko za jeden rok, jeżeli chcę się ubiegać wyłącznie za taki okres czasu?

Nie, musisz ubiegać się o zwrot podatku za cały przebieg zatrudnienia w Wielkiej Brytanii.

Nie otrzymałem mojego P45 z poprzedniej pracy, czy mimo to mogę złożyć podanie o zwrot podatku?

Tak, można złożyć podanie do urzędu skarbowego bez P45, ale będzie on musiał być dosłany jak tylko otrzymasz go od pracodawcy.

Czy muszę złożyć zeznanie podatkowe?

Większość osób nie musi składać zeznania podatkowego, ale zawsze warto sprawdzić czy należy Ci się zwrot zapłaconego podatku. Poniżej znajduje się lista pracowników, od których wymagane jest zeznanie podatkowe:

- dyrektorzy spółek ltd
- osoby pracujące na własny rachunek
- osoby pracujące w budownictwie na podstawie karty CIS 25
- osoby o wysokich dochodach (należące do 40% przedziału podatkowego)

Źródło: www.euro-tax.pl

GBS Contractors

Building Service Contractors
Extensions Lofts Refurbishment

External Thermal Composite System & Finish
NEW ISOLATION
EOTA certified **SAVE 30% ENERGY**

Insulated External Render System
 thin mineral layer

Decorative Plasters
 stucco venetiano etc

Waterproofing System
 damp-proofing

EOTA
ATLAS

0789 148 5804
 020 8806 2301

www.gbscontractors.co.uk

fachowiec

**To jest
 miejsce na
 Twoją
 REKLAMĘ**

0208 387 1516

**ZDOBĄDŹ UPRAWNIENIA NA
 CIĘŻKI SPRZĘT BUDOWLANY**

Bez CPCS nie można pracować na ciężkim sprzęcie w UK.
 Nie daj się nabrać na oszustwa w Leeds.

CPCS
 prawo jazdy na ciężki sprzęt budowlany

Kurs i państwowy egzamin CPCS + NVQ2.
 Dla doświadczonych i początkujących.
 100% zdawalność!!!

Zarabiaj od 12 do ponad 20 funtów na godzinę
 i śmiej się z kryzysu.

koparka gaśnicowa	walec (roller)
koparka kołowa (rubber duck)	dumper truck
koparko ładowarka (JCB)	loading shovel
forklift telescopic	banksman/slinger
dumper	I wiele innych

Paweł Flisak
077 33 748 218

www.pawelflisak-cpcs.co.uk

a Azbest zabija:

chronić się przed nim!

Niebezpieczeństwo jest większe niż Ci się może wydawać. Czy jesteś elektrykiem, hydraulikiem, monterem/serwisantem urządzeń grzewczych i wentylacyjnych, stolarzem lub czy wykonujesz podobny rodzaj prac instalacyjnych lub konserwacyjnych? Azbest stanowi poważne zagrożenie dla Twojego zdrowia. Co roku 1000 pracowników budowlanych umiera na raka na skutek wdychania włókien azbestu.

W budynkach w dalszym ciągu znajdują się duże ilości azbestu. Budynki wybudowane lub remontowane przed rokiem 2000 mogą zawierać azbest. Pamiętaj, chronić się przed azbestem!

Podstawowy środek ostrożności, jaki możesz przedsięwziąć: Nie przystępuj do pracy, jeżeli nie masz pewności, że w danym budynku nie ma azbestu. Twój przełożony lub zleceniodawca powinien Ci powiedzieć czy w budynku znajduje się azbest. Jeżeli Ci tego nie powiedział, zapytaj go lub zwróć się do przedstawiciela zakładowych służb BHP.

Inne środki ostrożności:

Nie przystępuj do pracy, jeżeli: w miejscu pracy obecny jest azbest, a Ty nie otrzymałeś odpowiedniego przeszkolenia w zakresie bezpiecznej pracy z azbestem; materiały azbestowe znajdują się w powłokach natryskowych, płytach izolacyjnych lub izolacji i otulinie do rur i kotłów – pracę przy tego typu materiałach mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające specjalne zezwolenie. W miarę możliwości unikaj naruszania materiałów zawierających azbest.

Prace przy azbestie wykonuj wyłącznie, jeżeli: otrzymałeś przeszkolenie w zakresie bezpiecznej pracy z azbestem, praca została odpowiednio zaplanowana i zastosowano środki ostrożności (np. odpowiedni sprzęt); praca obejmuje kontakt z cementem azbestowym, powłokami dekoracyjnymi oraz innymi materiałami niewymagającymi specjalnego zezwolenia.

Jeżeli pracujesz z azbestem:

Staraj się do minimum ograniczać uwalnianie pyłu: Dbaj o to, aby materiały były wilgotne, ale nie mokre. Używaj narzędzi ręcznych zamiast elektronarzędzi. Sprzątaj na bieżąco przy użyciu specjalnego odkurzacza (klasy H). Nie używaj szczotki. Odpady azbestowe pakuj do dwóch worków i odpowiednio je oznaczaj.

Noś: Jednorazowy kombinezon i buty bez sznurowadeł lub jednorazowe ochraniacze na obuwie. Prawidłowo dopasowaną maskę na twarz (np. jednorazowy respirator FFP3).

Podczas przerwy: Nie pal, nie jedz ani nie pij w miejscu wykonywania pracy.

Po zakończeniu pracy: pamiętaj o dokładnym oczyszczeniu kombinezonu wilgotną ścierką i zdjęciu kombinezonu przed zdjęciem respiratora; odzież jednorazową (np. kombinezon) wrzuć do worka na odpady azbestowe i w odpowiedni sposób usuń; nie zabieraj kombinezonu do prania w domu.

Pamiętaj, jeżeli w jakimkolwiek momencie będziesz podejrzawać, że w miejscu pracy znajduje się azbest, przerwij pracę i zasięgnij porady kompetentnej osoby.

Gdzie mogę trafić na azbest?

Materiały nie wymagające zezwolenia: Elementy cementowo - azbestowe, powłoki dekoracyjne, płyty podłogowe, tkaniny i panele

Materiały wymagające zezwolenia: Powłoki natryskowe na ścianach, belkach/kolumnach, płyty izolacyjne, otulina, luźny azbest w pustych przestrzeniach w stropie lub podłodze

Prace z następującymi materiałami (nie wymagającymi zezwolenia) możesz wykonywać wyłącznie, jeżeli otrzymałeś odpowiednie przeszkolenie i sprzęt oraz jeżeli zastosowano odpowiednie środki ostrożności: panele ścienne z cementu azbestowego, dachy z cementu azbestowego, powłoki dekoracyjne, płytki podłogowe, azbestowe koce gaśnicze. Przy tych materiałach nie podejmuj pracy – mogą ją wykonywać wyłącznie osoby posiadające specjalne zezwolenie: powłoki natryskowe na sufitach, belkach/kolumnach, powłoki natryskowe na ścianach, azbestowe płyty izolacyjne na suficie, azbestowe panele izolacyjne, azbestowe izolacje rur, azbestowe otuliny rur.

Więcej informacji na temat pracy z azbestem można otrzymać od przedstawiciela zakładowych służb BHP;

Źródło: HSE

Duża część Polaków przyjeżdżająca na Wyspy Brytyjskie to wykwalifikowani budowlańcy, specjalizujący się we wszystkich dziedzinach tej szerokiej branży. Nie wszyscy jednak rozumieją słowo WYKVALIFIKOWANY we właściwy sposób. Okazuje się bowiem, że duża część naszych rodaków uważa swoje wykwalifikowanie jako umiejętności, które posiada, automatycznie robiące z nich fachowców. Niestety takie myślenie jest bardzo poważnym błędem. Otóż nasze wykwalifikowanie, które śmiało można zastąpić słowami **POZWOLENIE NA WYKONYWANIE ZAWODU**, to ilość certyfikatów i świadectw, wydanych przez upoważnione do tego instytucje, prywatne bądź państwowe, potrzebne nam do wykonywania danego zawodu w sposób **BEZPIECZNY i PRAWDŁOWY**. Brzmi to dosyć skomplikowanie, ale postaram się to uprościć na przykładzie branży maszyn budowlanych, która jest tematem tego artykułu.

Polscy operatorzy maszyn budowlanych, takich jak np. koparka, koparko - ładowarka, walec, wozidło itp; dzielą się na kilka grup, opisze dwie najpopularniejsze.

Pierwszą grupą są Polacy, którzy posiadają uprawnienia z Polski. Zrobili kursy w polskich prywatnych firmach szkoleniowych, lub w tzw. pośredniakach i zostali zapewnieni, że są one honorowane na terenie całej Unii Europejskiej na podstawie ustawy prawnej o maszynierii budowlanej. Ci pierwsi zapłacili za kursy sporo pieniędzy, ci drudzy wykorzystali dotacje od państwa, łączy ich jedno: przyjeżdżając do UK rozczarowani dowiadują się, szukając pracy, że zmarnowali swój cenny czas. Otóż dokumenty, rzekomo honorowane na terenie całej Unii Europejskiej, nawet po przetłumaczeniu u Tłumacza Przysięgłego, nie są akceptowane przez żadnego pracodawcę w UK. Kowboje, którzy dają pracę na polskie uprawnienia, równie dobrze zatrudniliby pracownika bez żadnych uprawnień i nie liczą się z konsekwencjami w postaci kary pieniężnej lub sankcji.

Drugą grupą "polskich operatorów" są ludzie, którzy przyjechali do UK z umiejętnościami i doświadczeniem na ciężkim sprzęcie, gdyż w Polsce pracowali bez uprawnień. Tacy ludzie mają doświadczenie mniejsze lub większe; niektórzy potrzebują treningu a inni nie, bo jeżdżą profesjonalnie.

CO ?! JAKA KARTA CPCS ? O CO IM CHODZI ?

Te dwie grupy Polaków, które wymieniłem, łączy bardzo wiele. Obie grupy nie mają prawa do pracy na ciężkim sprzęcie w UK; pytani o kartę CPCS przy szukaniu pracy, poddają się i marnują swoje talenty przy robotach typu pomocnicy. Tak jak wspomniałem na początku artykułu o wykwalifikowaniu, tak powtórze teraz: Nazywając siebie operatorem maszyny budowlanej musisz posiadać **KWALIFIKACJE**, w tym przypadku **KARTĘ CPCS**.

Karta CPCS jest wydawana tylko i wyłącznie przez Construction Skills a wniosek o kartę CPCS może złożyć placówka treningowa, zarejestrowana w Costruction Skills i upoważniona do egzaminów

Paweł Flisak

UMIEJĘTNY KOPARKOWY VS KOPARKOWY FACHOWIEC

Żeby przystąpić do egzaminu nie musisz posiadać polskich uprawnień, ani prawa jazdy, wystarczą umiejętności operowania na danej maszynie na poziomie dostatecznym. Jeżeli umiejętności nie posiadasz musisz przejść kurs treningowy na wybranej przez siebie maszynie.

Wnioskiem z w.w. punktów jest fakt, że każdy Polak w UK może stać się w krótkim odstępie czasu **FACHOWCEM**, na którego czeka potężna w UK branża maszynierii budowlanej. Nowoczesne maszyny i świetne zarobki, to tylko kropla w morzu zalet tej branży. W oczach Anglików jesteśmy świetnymi fachowcami, ale niestety większość z nas nie jest wykwalifikowana, jak już wiesz, oznacza to, że większość z nas nie posiada uprawnień **CPCS**, a to z kolei oznacza, że nie zostaliśmy sprawdzeni do wykonywania tej pracy w sposób bezpieczny i prawidłowy. Aby stać się operatorem skontaktuj się z placówką treningową i podejź do egzaminu **CPCS**, który możesz także zdawać z tłumaczem przysięgłym po polsku.

CO DALEJ? GDZIE PRACA??

Wielu ludzi zadaje sobie pytanie: " Świetnie... będę operatorem, ale co dalej..??" Otóż po otrzymaniu karty **CPCS** jesteśmy fachowcami, tzn operatorami danej, wybranej przez siebie maszyny. Powiedzmy, że przyszłowiowy Kowalski jest od dzisiaj **KOPARKOWYM**. W żadnej branży nie jest tak miło, że praca do kogoś przychodzi sama, świat byłby wtedy zbyt piękny. Tenże Kowalski musi zacząć dzwonić, dzwonić i jeszcze raz dzwonić. Szukając pracy np. na koparkowego trzeba być cały czas w zasięgu telefonu. Kowalski na początku dzwoni po wszystkich firmach, które mają w nazwie

PLANT HIRE (wynajem maszyn) i agencjach **Construction** i dopisuje się do listy oczekujących, tzw **BOOKS** (księgi). Gdy tylko zwalnia się miejsce, bądź koparka „idzie” na wynajem, szef firmy dzwoni do operatorów z danej listy. Nikt nie ma tu czasu na wystawianie ogłoszeń, operator jest potrzebny **TERAZ!!!**. Ogłaszają się zazwyczaj agencje, które prowadzą rekrutacje i wystawiają danego operatora na "sprzedaż", czyli na wynajem i mają z tego profit. Dobrze jest od agencji zacząć swoją karierę jako operator.

Co różni operatora maszyn od zwykłego budowlańca; otóż to, że po pewnym czasie pracy, wciąż odbieramy telefony od firm, gdzie wcześniej zostawiliśmy swoje namiary, tylko że teraz Kowalski zamiast pytać czy mają dla niego pracę pyta: **ILE PŁACICIE?** Przypomnę jednak, że gdyby Kowalski na początku nie zainwestował w swoje kwalifikacje, czyli kartę **CPCS** na koparkę, wszystkie te stopnie w karierze nie miałyby nigdy miejsca, pomimo posiadanych uprawnień z Polski dalej byłby pomocnikiem budowlanym. Teraz jako wykwalifikowany koparkowy robi następne kursy na walec i dump truck, żeby poszerzyć zakres swoich kwalifikacji i do czasów kiedy był pomocnikiem wogóle nie wraca..

Mam nadzieję, że przybliżyłem Wam branżę maszynierii budowlanej. Najpopularniejszymi maszynami w UK są: koparka, koparko-ładowarka, forklift teleskopowy, dump truck (wozidło), dumper mały i walec. Również slinger signaller (hakowy) jest bardzo popularny. Jak w każdej branży tak i w tej trzeba zrobić ten pierwszy krok, niestety Ci mniej ambitni przez całe życie będą pomocnikami a może to i lepiej.....

NaLotnisko.co.uk

Taksówki na LOTNISKA

0208 7350 919

**Wielki konkurs
firmy Termet**

Wygraj Wakacje!!!

lub inne nagrody!!!

szczegóły na stronie www.termet.co.uk

SOBART
CONSTRUCTION

Loft Conversions
 Extensions
 Bespoke Joinery
 Complete Refurbishments
 Kitchens, Bathrooms
 Plumbing, Heating
 Property Management
 Design & Build

M: 0797 067 9417, T: 0208 993 6211
 E: office@sobartconstruction.com, www.sobartconstruction.com

MLECZKO
POLSKIE DELIKATESY

Największy wybór polskich produktów w najniższych cenach

Przekonaj się sam!!!

Shepherd's Bush 23-25 Uxbridge Road London W12 8 LH
 Shepherd's Bush 362 Uxbridge Road London W12 7LL
 Cranford 780-782 Bath Road London TW5 9UB
 Greenford 2 Eastmead Avenue London UB6 9RA
 South Ealing 84 South Ealing Road London W5 4QB
 Hanwell 124 Uxbridge Road London W7 3ST
 Hounslow 73 The High Street London TW3

Skondensowana energia

Kotły kondensacyjne, wykorzystujące do ogrzewania nadwyżki energii z pary wodnej, to prawdziwa „arystokracja“ wśród urządzeń grzewczych. Choć wciąż są drogie, trudno sobie bez nich wyobrazić prawdziwie energooszczędny dom.

Urządzenia oparte na technice kondensacyjnej stają się z roku na rok coraz bardziej popularne. W Wielkiej Brytanii stosowanie takich systemów ogrzewania będzie za chwilę obowiązkowe i wszyscy, którzy posiadają w domach inne kotły niż kondensacyjne, będą musieli je wymienić. Kotły kondensacyjne, zwłaszcza stosowane w połączeniu z inteligentną techniką sterującą, pozwalają ograniczyć zużycie energii nawet o 25% w porównaniu z tradycyjnymi modelami. Producenci kotłów kondensacyjnych zachęcają

klientów do ich zakupu, deklarując 105%, a nawet 109% sprawności tych urządzeń. To – na oko niezbyt logiczne - określenie wynika po prostu z definicji sprawności kotła, którą stworzono dla kotłów niekondensacyjnych i która nie uwzględniała spalania nadwyżek energii. Zdaniem fachowców nie powinniśmy jednak mówić o 105 -procentowej sprawności, ale raczej o określonych zyskach ciepła.

ZASAD DZIAŁANIA

Różnica między funkcjonowaniem kotłów kondensacyjnych i konwencjonalnych jest prosta – podczas gdy w kotłach niekondensacyjnych energia kondensacji zawarta w parze wodnej uchodzi niewykorzystana wraz ze spalinami do komin, kotły kondensacyjne są w stanie ją wykorzystać. Jest to związane między innymi z budową wymiennika ciepła, którego powierzchnia wymiany ciepła jest znacznie większa od wymienników w zwykłych kotłach. W kotłach kondensacyjnych następuje kondensacja (skraplanie) zawartej w spalinach pary wodnej, powstałej w wyniku spalania gazu lub oleju, a odzyskana dzięki temu dodatkowa energia zostaje przekazana do instalacji centralnego ogrzewania.

W praktyce oznacza to wyraźne zmniejszenie zużycia paliwa i odpowiednio mniejsze rachunki za ogrzewanie. W kotłach konwencjonalnych energia ta jest bezpowrotnie tracona, ponieważ ciepła para wodna uchodzi wraz ze spalinami przez komin. Stąd właśnie wynika osławiona wyższa sprawność kotłów kondensacyjnych. Najważniejszymi elementami kotła kondensacyjnego są: zespół przygotowania mieszanki palnej gaz - powietrze, palnik, wymiennik ciepła i zespół powietrzno - spalinowy dostarczający powietrze do spalania i odprowadzający spaliny. Powierzchnia wymiany ciepła jest znacznie większa od wymienników w zwykłych kotłach. Dzięki temu w wymienniku ciepła po przejściu „ciepła jawnego” od spalin, ma miejsce dalsze ich schładzanie do temperatury niższej niż temperatura kondensacji pary wodnej. W czasie procesu skraplania pary wodnej uwalniane jest ciepło kondensacji i przekazywane wodzie grzewczej w wymienniku ciepła. Przygotowanie mieszanki odbywa się przez zasysanie powietrza i gazu przez wentylator i tłoczenie mieszanki palnej do palnika, z jednoczesnym bardzo dokładnym mieszaniami obu składników.

Od jakości zmieszania powietrza i gazu zależy jakość spalania i tym samym ilość wydzielonego ciepła oraz straty. Ten sposób przygotowania mieszanki palnej jest w pełni kontrolowany, w przeciwieństwie do kotłów tradycyjnych, gdzie gaz wdychany jest z dyszy do palnika i nie ma kontroli składu oraz stopnia wymieszania mieszanki palnej. Konstrukcje i materiały stosowane do produkcji kotłów kondensacyjnych, w odróżnieniu od kotłów konwencjonalnych, muszą być odporne na działanie kwasów zawartych w kondensacie, pojawiającym się w kotle podczas maksymalizacji odzysku ciepła wytwarzanego

w procesie spalania. W celu uzyskania odpowiednich efektów w postaci oszczędności gazu i zmniejszenia opłat eksploatacyjnych kotły kondensacyjne powinny również posiadać bardziej rozbudowaną automatykę sterującą ich pracą. Dodatkowo niektóre z podzespołów wbudowanych do kotłów kondensacyjnych muszą posiadać lepsze parametry pracy niż te wbudowane w kotły konwencjonalne. Dobrym przykładem może być tu wentylator, który w przypadku kotłów kondensacyjnych musi zrekompensować znacznie mniejszy ciąg kominowy, spowodowany niższą temperaturą spalin niż w kotłach konwencjonalnych z zamkniętą komorą spalania.

KOCIOŁ A SYSTEM GRZEWczy

Kotły kondensacyjne są droższe niż tradycyjne, jednak różnica w kosztach nie jest tak duża jak jeszcze 10 lat temu. Oferta tego rodzaju urządzeń na rynku jest coraz bogatsza, a ich stosowanie coraz bardziej powszechne – nie są już uważane ani za supernowoczesność, ani też za szczególnie luksus. Zwłaszcza, że systemu ogrzewania domu nie planujemy na rok, tylko zazwyczaj na znacznie dłużej, warto więc wziąć pod uwagę koszty eksploatacji pieca i rosnące ceny paliw (m. in. gazu). Kupując kocioł kondensacyjny, musimy liczyć się z tym, że nie wystarczy nabyć odpowiednie urządzenie. Powinniśmy też

JAKI KOCIOŁ WYBRAĆ?

Zjawisko kondensacji może być wykorzystane zarówno w kotłach gazowych, jak i olejowych. Najczęściej jednak są to urządzenia gazowe, ponieważ zysk energii ze spalania gazu jest w nich większy niż ze spalania oleju. Urządzenie takie może pracować jako kocioł z zamkniętą komorą spalania. Są zdecydowanie bardziej bezpieczne - nie powodują bowiem problemów z wentylacją, a przedostawanie się spalin do pomieszczenia jest prawie niemożliwe. Zamknięta komora spalania oznacza też większą wydajność (o ok. 4% w porównaniu z kotłami z komorą otwartą). Kotły kondensacyjne, podobnie jak tradycyjne, mogą być wiszące lub stojące oraz systemowe (przeznaczone wyłącznie do centralnego ogrzewania) i combi (do centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej). Bardzo często są to urządzenia o niewielkich wymiarach i niskiej wadze, co w połączeniu z estetyczną obudową czyni je idealnymi do kuchni czy innych pomieszczeń.

zaplanować cały system grzewczy. Przy takiej metodzie ogrzewania warto byłoby zwiększyć powierzchnie grzejników, aby w pełni wykorzystać walory kotłów kondensacyjnych, pracujących przy znacznie niższej temperaturze zasilania, lub rozważyć zastosowanie wodnego ogrzewania podłogowego.

Źródło: "Dom Energooszczędny"

ARSANIT®

**POLSKA HURTOWNIA MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH LONDYN
TANIO SZYBKO SOLIDNIE**

Systemy dociepleń

Sucha zabudowa

Zaprawy klejące i wyrównujące

Narzędzia

Drewno i stolarstwo

Mat. ogólnobudowlane

naszahurtownia.com

U NAS ZNAJDZIESZ WSZYSTKO

**OSZCZĘDŹ CZAS
ZŁÓŻ ZAMÓWIENIE
ONLINE!**

0208 810 88 66

273 Abbeydale Road
Wembley, Middlesex
HA0 1TW

Fax. 0208 810 88 75
arsanit@arsanit.co.uk
www.arsanit.co.uk

Stawiamy na ekologiię

fachowiec

Wydawca : At Media Centre
Redaktor naczelny : Agnieszka Tomczak
redakcja@fachowiec-uk.com
www.fachowiec-uk.com

Dział marketingu : 0208 387 1516
marketing@fachowiec-uk.com

Skład i oprawa graficzna ; Rafał Krzysztof Sawicki
Druk: Ulotki.co.uk
Nakład: 2500 egzemplarzy

Wydawca i redakcja nie ponoszą odpowiedzialności za treść reklam oraz ogłoszeń. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Przedruk testków, zdjęć i reklam zamieszczonych w FACHOWCU jest niezgodne z prawem.

termet

POLSKI PRODUCENT KONDENSACYJNYCH PIECÓW GAZOWYCH

termet UK Ltd

Kinetic Centre, Theobald Street, Borehamwood, Hertfordshire WD6 4PJ

Tel.: +44 208 387 1515 | Fax: +44 208 387 1517

www.termet.co.uk | e-mail: office@termet.co.uk | e-mail: sales@termet.co.uk